

EBA/GL/2019/02

2019 m. vasario 25 d.

Gairės dėl užsakovų paslaugų

1. Prievolės laikytis gairių ir teikti pranešimus

Šių gairių statusas

1. Šiame dokumente pateiktos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010¹ 16 straipsnį parengtos gairės. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos turi dėti visas pastangas siekdamos laikytis šių gairių.
2. Gairėse išdėstoma EBI nuomonė dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl to, kaip Sąjungos teisė turėtų būti taikoma tam tikroje srityje. Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalyje apibrėžtos kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis ir atitinkamai jas įtraukti į savo praktiką (pvz., iš dalies pakeisti savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus), įskaitant tuos atvejus, kai gairės yra visų pirma skiriamos įstaigoms ir mokėjimo įstaigoms.

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ne vėliau kaip ([... m. ... d.]) privalo EBI pranešti, ar laikosi arba ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jeigu kompetentingos institucijos iki šio termino nepateikia jokie pranešimo, EBI laiko, kad kompetentingos institucijos gairių nesilaiko. Pranešimus reikėtų siųsti adresu compliance@eba.europa.eu užpildžius EBI interneto svetainėje pateiktą formą ir įrašius nuorodą „EBA/GL/2019/02“. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turintys reikiamus įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingų institucijų vardu. Apie visus gairių laikymosi pasikeitimus taip pat būtina pranešti EBI.
4. Pranešimai bus skelbiami EBI interneto svetainėje pagal 16 straipsnio 3 dalį.

¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

2. Dalykas, taikymo sritis ir sąvokų apibrėžtys

Dalykas

5. Šiose gairėse nurodomos vidaus valdymo priemonės, įskaitant patikimą rizikos valdymą, kurias įstaigos, mokėjimo įstaigos ir elektroninių pinigų įstaigos turėtų įsidiesti, kai užsako paslaugas, visų pirma, kai perkamos užsakomosios paslaugos, susijusios su ypatingos svarbos arba svarbiomis funkcijomis.
6. Gairėse nurodoma, kaip kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti ir stebėti ankstesnėje dalyje nurodytas priemones atsižvelgdamos į Direktyvos 2013/36/ES² 97 straipsnį, priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesą (SREP), Direktyvos (ES) 2015/2366³ 9 straipsnio 3 dalį ir Direktyvos 2009/110/EB⁴ 5 straipsnio 5 dalį, vykdydamos savo pareigą stebėti, ar subjektai, kuriems skirtos šios gairės, nuolat laikosi jiems nustatytų leidimų išdavimo sąlygų.

Kam skirtos šios gairės?

7. Šios gairės skirtos Reglamento (ES) Nr. 575/2013⁵ 4 straipsnio 1 dalies 40 punkte apibrėžtoms kompetentingoms institucijoms, įskaitant Europos Centrinį Banką, kai šis sprendžia klausimus, susijusius su jam Reglamentu (ES) Nr. 1024/2013⁶ pavestomis užduotimis, Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte apibrėžtoms įstaigoms, Direktyvos (ES) 2015/2366 4 straipsnio 4 punkte apibrėžtoms mokėjimo įstaigoms ir elektroninių pinigų įstaigoms, kaip tai suprantama Direktyvos 2009/110/EB 2 straipsnio 1 dalyje. Informavimo apie sąskaitas paslaugų teikėjai, kurie teikia tik Direktyvos (ES) 2015/2366 I priedo 8 punkte nurodytą paslaugą, nėra įtraukiami į šių gairių taikymo sritį, kaip numatyta tos direktyvos 33 straipsnyje.
8. Šiose gairėse nuoroda į mokėjimo įstaigas apima elektroninių pinigų įstaigas, o nuoroda į mokėjimo paslaugas apima elektroninių pinigų išleidimą.

² 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB.

³ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2015/2366/ES dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB.

⁴ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/110/EB dėl elektroninių pinigų įstaigų steigimosi, veiklos ir riziką ribojančios priežiūros, iš dalies keičianti direktyvas 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinanti Direktyvą 2000/46/EB.

⁵ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl pradžios reikalavimų kredito įstaigoms ir investiciniams įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

⁶ 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika.

Taikymo sritis

9. Nepažeidžiant Direktyvos 2014/65/ES⁷ ir Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 2017/565⁸ (kuriame nustatyti reikalavimai dėl įstaigų, teikiančių investicines paslaugas ir vykdančių investicinę veiklą, perkamų užsakomųjų paslaugų, taip pat atitinkamos Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos gairės dėl investicinių paslaugų ir veiklos), Direktyvos 2013/36/ES 3 straipsnio 1 dalies 3 punkte apibrėžtos įstaigos turėtų laikytis šių gairių individualiai, iš dalies konsoliduotai ir konsoliduotai. Kompetentingos institucijos gali individualiai netaikyti šių gairių įstaigoms pagal Direktyvos 2013/36/ES 21 straipsnį arba Direktyvos 2013/36/ES 109 straipsnio 1 dalį kartu su Reglamentu (ES) Nr. 575/2013 7 straipsniu. Įstaigos, kurioms taikoma Direktyva 2013/36/ES, turėtų laikytis tos direktyvos ir šių gairių konsoliduotai ir iš dalies konsoliduotai, kaip nustatyta Direktyvos 2013/36/ES 21 straipsnyje ir 108–110 straipsniuose.
10. Nepažeisdamos Direktyvos (ES) 2015/2366 8 straipsnio 3 dalies ir Direktyvos 2009/110/EB 5 straipsnio 7 dalies mokėjimo įstaigos ir elektroninių pinigų įstaigos turėtų individualiai laikytis šių gairių.
11. Už įstaigų, mokėjimo įstaigų ir elektroninių pinigų įstaigų priežiūrą atsakingos kompetentingos institucijos turėtų laikytis šių gairių.

Sąvokų apibrėžtys

12. Jeigu nenurodyta kitaip, Direktyvoje 2013/36/ES, Reglamente (ES) Nr. 575/2013, Direktyvoje 2009/110/ES, Direktyvoje 2015/2366 ir EBI gairėse dėl vidaus valdymo⁹ vartojamos ir apibrėžtos sąvokos šiose gairėse turi tokią pačią reikšmę. Be to, gairėse vartojamos šios sąvokos:

Užsakomosios paslaugos

bet koks įstaigos, mokėjimo įstaigos ar elektroninių pinigų įstaigos ir paslaugų teikėjo susitarimas, pagal kurį tas paslaugų teikėjas atlieka procesą, teikia paslaugą arba vykdo veiklą, kurią kitu atveju įstaiga, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaiga vykdytų pati.

Funkcija

bet kokie procesai, paslaugos ar veikla.

⁷ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

⁸ 2016 m. balandžio 25 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2017/565, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES papildoma nuostatomis dėl investicinių įmonių organizacinių reikalavimų bei veiklos sąlygų ir toje direktyvoje apibrėžtų terminų (OL L 87, 2017 3 31, p. 1).

⁹ <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-internal-governance-revised->

Ypatingos svarbos ar svarbi funkcija ¹⁰	bet kokia funkcija, laikoma ypatingos svarbos ar svarbia funkcija, kaip nustatyta šių gairių 4 skirsnyje.
Užsakomųjų paslaugų perdavimas subrangos būdu	situacija, kai paslaugų teikėjas pagal užsakomųjų paslaugų susitarimą perkamą paslaugą perduoda kitam paslaugų teikėjui ¹¹ .
Paslaugų teikėjas	trečioji šalis, kuri pagal užsakomųjų paslaugų susitarimą vykdo perkamą procesą, teikia paslaugas arba vykdo veiklą ar jų dalis.
Debesijos paslaugos	paslaugos, teikiamos naudojant debesijos kompiuteriją, t. y. modelį, kurį taikant galima visuresė, patogi ir pagal poreikį naudojama prieiga per tinklą prie bendrų konfigūruojamų kompiuterinių išteklių (pvz., tinklų, serverių, kaupiklių, taikomųjų programų ir paslaugų), kuriuos galima greitai suteikti ir kurių galima greitai vėl atsisakyti minimaliomis pastangomis ar minimaliai sąveikaujant su paslaugų teikėju.
Viešoji debesija	atvira debesijos infrastruktūra, kuria gali naudotis plačioji visuomenė.
Privačioji debesija	debesijos infrastruktūra, kuria gali naudotis tik viena įstaiga ar mokėjimo įstaiga.
Bendruomenės debesija	debesijos infrastruktūra, kuria gali naudotis tik konkreti įstaigų ar mokėjimo įstaigų bendruomenė, įskaitant kelias vienos grupės įstaigas.
Mišrioji debesija	debesijos infrastruktūra, kurią sudaro dvi arba daugiau atskirų debesijos infrastruktūrų.
Valdymo organas	įstaigos arba mokėjimo įstaigos organas ar organai, kurie yra paskirti pagal nacionalinę teisę ir įgalioti nustatyti įstaigos arba mokėjimo įstaigos strategiją, tikslus ir bendrą veiklos kryptį, kurie prižiūri ir stebi sprendimų priėmimo procesą ir kuriuose dirba asmenys, faktiškai vadovaujantys įstaigos arba mokėjimo įstaigos veiklai, direktoriai ir už mokėjimo įstaigos valdymą atsakingi asmenys.

¹⁰ Formuluoant „ypatingos svarbos arba svarbi funkcija“ yra pagrįsta formuluoote, vartojama pagal Direktyvą 2014/65/ES (FPRD II) ir Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 2017/565, kuriuo papildoma FPRD II ir kuri naudojama tik užsakomųjų paslaugų teikimo tikslu; ji nėra susijusi su sąvokos „ypatingos svarbos funkcijos“ apibrėžtimi gaivinimo ir pertvarkymo sistemoje, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/59/ES (BGPD) 2 straipsnio 1 dalies 35 punkte.

¹¹ Atliekant vertinimą taikomos 3 skirsnio nuostatos; užsakomųjų paslaugų perdavimas subrangos būdu kituose EBI dokumentuose taip pat nurodomas kaip „užsakomųjų paslaugų grandinė“ arba „grandinė perduodamos užsakomosios paslaugos“.

3. Įgyvendinimas

Taikymo data

13. Išskyrus 63 punkto b papunktį, nuo 2019 m. rugsėjo 30 d. šios gairės taikomos visiems užsakomųjų paslaugų susitarimams, sudarytiems, peržiūrėtiems arba iš dalies pakeistiems tą dieną arba vėliau. 63 punkto b papunktis taikomas nuo 2021 m. gruodžio 31 d.
14. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų atitinkamai peržiūrėti ir iš dalies pakeisti galiojančius užsakomųjų paslaugų susitarimus siekdamos užtikrinti, kad jie atitiktų šias gaires.
15. Tais atvejais, kai ypatingos svarbos ar svarbių funkcijų užsakomųjų paslaugų susitarimai nebūtų baigti peržiūrėti iki 2021 m. gruodžio 31 d., įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų pranešti apie tai savo kompetentingai institucijai kartu nurodydamos priemones, kurių planuojama imtis peržiūrai užbaigti, arba galimą pasitraukimo strategiją.

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

16. Laikydamosi šių gairių įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų papildyti visų galiojančių užsakomųjų paslaugų susitarimų dokumentus, išskyrus užsakomųjų paslaugų susitarimus su debesijos paslaugų teikėjais, kai pirmą kartą pratęsia kiekvieną galiojantį užsakomųjų paslaugų susitarimą, tačiau ne vėliau kaip iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Panaikinimas

17. 2006 m. gruodžio 14 d. Europos bankininkystės priežiūros institucijų komiteto (EBPIK) gairės dėl užsakomųjų paslaugų ir EBI rekomendacijos dėl užsakomųjų paslaugų perdavimo debesijos paslaugų teikėjams¹² panaikinamos nuo 2019 m. rugsėjo 30 d.

¹² Rekomendacijos dėl užsakomųjų paslaugų perdavimo debesijos paslaugų teikėjams (EBA/REC/2017/03).

4. Gairės dėl užsakomųjų paslaugų

I antraštinė dalis. Proporcingumas: taikymas grupėje ir institucinės užtikrinimo sistemos

1 Proporcingumas

18. Laikydamosi šių gairių arba vykdydamos jų laikymosi priežiūrą įstaigos, mokėjimo įstaigos ir kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į proporcingumo principą. Proporcingumo principu siekiama užtikrinti, kad valdymo priemonės, taip pat susijusios su užsakomosiomis paslaugomis, atitiktų įstaigos ar mokėjimo įstaigos individualų rizikos profilį, pobūdį ir verslo modelį bei jų veiklos mastą ir sudėtingumą, kad būtų veiksmingai pasiekti reguliavimo reikalavimų tikslai.
19. Taikydamos šiose gairėse nustatytus reikalavimus įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų atsižvelgti į užsakomųjų paslaugų sudėtingumą, su užsakomosiomis paslaugomis susijusias rizikos rūšis, užsakomosios paslaugos esmingumą ar svarbumą ir galimą užsakomųjų paslaugų naudojimo poveikį jų veiklos tęstinumui.
20. Taikydamos proporcingumo principą įstaigos, mokėjimo įstaigos¹³ ir kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į EBI vidaus valdymo gairių I antraštinėje dalyje nustatytus kriterijus, kaip numatyta Direktyvos 2013/36/EB 74 straipsnio 2 dalyje.

2 Grupių ir įstaigų, kurios yra institucinės užtikrinimo sistemos narės, užsakomosios paslaugos

21. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 109 straipsnio 2 dalį šios gairės taip pat turėtų būti taikomos iš dalies konsoliduotai ir konsoliduotai, atsižvelgiant į rizikos ribojimu pagrįstą konsolidavimo apimtį¹⁴. Šiuo tikslu ES patronuojančiosios įmonės arba valstybės narės patronuojančioji įmonė turėtų užtikrinti, kad vidaus valdymo priemonės, procesai ir mechanizmai jų patronuojamosiose įmonėse, įskaitant mokėjimo įstaigas, būtų nuoseklūs, gerai integruoti ir tinkami veiksmingam šių gairių taikymui visais atitinkamais lygmenimis.

¹³ Mokėjimo įstaigos taip pat turėtų vadovautis EBI gairėmis pagal Antrąją mokėjimo paslaugų direktyvą (MPD2) dėl informacijos, kurią reikia pateikti norint gauti leidimą vykdyti mokėjimo įstaigų ir elektroninių pinigų įstaigų veiklą ir registruojant informavimą apie sąskaitas paslaugų teikėjus, kurios yra paskelbtos EBI interneto svetainėje šiuo adresu: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-security-measures-for-operational-and-security-risks-under-the-psd2>

¹⁴ Dėl konsolidavimo apimties žr. Reglamento (ES) Nr. 575/2013 4 straipsnio 1 dalies 47 ir 48 punktus.

22. Pagal 21 punktą įstaigos ir mokėjimo įstaigos, taip pat įstaigos, kurios yra institucinės užtikrinimo sistemos narės ir naudoja centriniu lygmeniu nustatomas valdymo priemonės, turėtų laikytis šių reikalavimų:
- a. jeigu tos įstaigos arba mokėjimo įstaigos yra sudariusios užsakomųjų paslaugų susitarimus su paslaugų teikėjais grupės viduje arba institucinėje užtikrinimo sistemoje¹⁵, tų įstaigų arba mokėjimo įstaigų valdymo organui ir toliau tenka visa atsakomybė už visų reguliavimo reikalavimų laikymąsi ir veiksmingą šių gairių taikymą, taip pat šių užsakomųjų paslaugų susitarimų atveju;
 - b. jeigu tos įstaigos arba mokėjimo įstaigos užsako vidaus kontrolės funkcijų vykdytojų paslaugas iš paslaugų teikėjo grupės viduje arba institucinėje užtikrinimo sistemoje, dėl užsakomųjų paslaugų susitarimų stebėsenos ir audito, įstaigos turėtų užtikrinti, kad ir tų užsakomųjų paslaugų susitarimų atveju tos veiklos užduotys būtų atliekamos veiksmingai, be kita ko, gaunant atitinkamą informaciją.
23. Be 22 punkto, grupės įstaigos ir mokėjimo įstaigos, kurioms negalioja reikalavimų netaikymo išimtis pagal Direktyvos 2013/36/ES 109 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 575/2013 7 straipsnį, įstaigos, kurios yra centrinė įstaiga arba kurios yra centrinės įstaigos nuolat kontroliuojamos įstaigos ir kurioms netaikomos jokios reikalavimų netaikymo išimtys pagal Direktyvos 2013/36/ES 21 straipsnį, arba įstaigos, kurios yra institucinės užtikrinimo sistemos narės, turėtų atsižvelgti į šias nuostatas:
- a. jeigu užsakomųjų paslaugų teikimo stebėseną yra centralizuota (pvz., kaip dalis pagrindinio susitarimo dėl užsakomųjų paslaugų teikimo stebėsenos), įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad bent dėl esminių ar svarbių funkcijų užsakomųjų paslaugų, būtų atliekama nepriklausoma paslaugų teikėjo stebėseną, ir tinkama kiekvienos įstaigos ar mokėjimo įstaigos vykdoma priežiūra, be kita ko, bent kartą per metus ir centralizuotai stebėsenos funkcijai paprašius būtų pateikiami pranešimai, kurie apimtų bent rizikos vertinimo ir veiklos rezultatų stebėsenos santrauką. Be to, įstaigos ir mokėjimo įstaigos iš centralizuotos stebėsenos funkcijos vykdytojo turėtų gauti atitinkamų esminių ar svarbių užsakomųjų paslaugų audito ataskaitas ir paprašius – išsamią audito ataskaitą;
 - b. įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad jų valdymo organas būtų tinkamai informuojamas apie atitinkamus planuojamus pakeitimus, susijusius su centriniu lygmeniu stebimais paslaugų teikėjais, ir galimą tų pakeitimų poveikį esminėms ar svarbioms vykdomoms funkcijoms, įskaitant rizikos analizės santrauką, kurioje nurodoma teisinė rizika ir aprašoma, kaip laikomasi reguliavimo reikalavimų ir koks yra poveikis paslaugų lygiams, kad valdymo organas galėtų įvertinti tų pakeitimų poveikį;

¹⁵ Pagal KRR 113 straipsnio 7 dalį institucinė užtikrinimo sistema reiškia pagal sutartį arba įstatuose nustatytą susitarimą priimti įsipareigojimus saugoti tas įstaigas, kurios yra sistemos narės, ir visų pirma užtikrinti jų likvidumą ir mokumą, kad būtų išvengta bankroto.

- c. jeigu tos grupės įstaigos ir mokėjimo įstaigos, centrinės įstaigos kontroliuojamos įstaigos arba įstaigos, kurios yra institucinės užtikrinimo sistemos narės, vadovaujasi centriniu lygmeniu atliktu užsakomųjų paslaugų susitarimų vertinimu prieš užsakant paslaugas, kaip numatyta 12 skirsnyje, kiekviena institucija ir mokėjimo įstaiga turėtų gauti vertinimo santrauką ir užtikrinti, kad joje būtų atsižvelgta į jos konkrečią struktūrą ir riziką sprendimų priėmimo procese;
 - d. jeigu grupėje arba institucinėje užtikrinimo sistemoje centriniu lygmeniu sukuriamas ir pildomas visų esamų užsakomųjų paslaugų susitarimų registras, kaip numatyta 11 skirsnyje, kompetentingos institucijos, visos įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų turėti galimybę nedelsiant gauti savo individualų registrą. Į tą registrą turėtų būti įtraukiami visi užsakomųjų paslaugų susitarimai, įskaitant užsakomųjų paslaugų susitarimus su paslaugų teikėjais toje grupėje arba institucinėje užtikrinimo sistemoje;
 - e. jeigu tos įstaigos ir mokėjimo įstaigos vadovaujasi grupės lygmeniu, institucinėje užtikrinimo sistemoje arba centrinės įstaigos parengtu esminės ar svarbios funkcijos nutraukimo planu, visos įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų gauti plano santrauką ir patikrinti, ar planą galima veiksmingai įgyvendinti.
24. Jeigu pagal Direktyvos 2013/36/ES 21 straipsnį arba Direktyvos 2013/36/ES 109 straipsnio 1 dalį, taikomą kartu su Reglamentu (ES) Nr. 575/2013 7 straipsniu, galioja reikalavimų netaikymo išimtis, šių gairių nuostatas valstybėje narėje turėtų taikyti patronuojančioji įmonė sau ir savo patronuojamosioms įmonėms arba apskritai centrinė įstaiga ir jos kontroliuojamos įstaigos.
25. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos, kurios yra ES patronuojančiosios įmonės arba valstybės narės patronuojančiosios įmonės patronuojamosios įmonės ir kurioms pagal Direktyvos 2013/36/ES 21 straipsnį arba Direktyvos 2013/36/ES 109 straipsnio 1 dalį, taikomą kartu su Reglamentu (ES) Nr. 575/2013 7 straipsniu, išimtytis negalioja, turėtų individualiai užtikrinti šių gairių laikymąsi.

II antraštinė dalis. Užsakomųjų paslaugų susitarimų vertinimas

3 Užsakomosios paslaugos

26. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų nustatyti, ar susitarimas su trečiąja šalimi yra užsakomųjų paslaugų susitarimas. Atliekant tokį vertinimą reikėtų atsižvelgti į tai, ar paslaugų teikėjas iš jo užsakomą funkciją (ar jos dalį) atlieka reguliariai arba nuolat ir ar ta funkcija (ar jos dalis) paprastai laikoma funkcija, kurią realiai atliktų arba galėtų atlikti įstaigos arba mokėjimo įstaigos, net jeigu įstaiga ar mokėjimo įstaiga anksčiau pati tos funkcijos neatliko.
27. Jeigu susitarimas su paslaugų teikėju apima kelias funkcijas, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų atsižvelgti į visus vertinamo susitarimo aspektus, pvz., jeigu teikiama paslauga apima duomenų

saugojimo aparatinės įrangos suteikimą ir atsarginį duomenų kopijavimą, reikėtų atsižvelgti į abu aspektus.

28. Apskritai įstaigos ir mokėjimo įstaigos užsakomosiomis paslaugomis neturėtų laikyti:

- a. funkcijų, kurią paslaugų teikėjas privalo atlikti pagal teisės aktus, pvz., teisės aktų nustatytas auditas;
- b. rinkos informacijos paslaugų (pvz., „Bloomberg“, „Moody’s“, „Standard & Poor’s“, „Fitch“ duomenų teikimas);
- c. pasaulinio tinklo infrastruktūros (pvz., Visa, MasterCard);
- d. tarpuskaitymo ir atsiskaitymo susitarimų tarp tarpuskaitymo namų, pagrindinių sandorio šalių ir atsiskaitymo įstaigų ir jų narių;
- e. pasaulinės finansinių mokėjimų pranešimų infrastruktūros, kurią prižiūri atitinkamos institucijos;
- f. korespondentinės bankininkystės paslaugų ir
- g. paslaugų, kurių įstaiga ar mokėjimo įstaiga šiaip nesiimtų, pirkimo (pvz., architekto konsultacija, teisinės nuomonės pateikimas ir atstovavimas teisme ir administracinėse įstaigose, įstaigos ar mokėjimo įstaigos patalpų valymas, sodininkystė ir priežiūra, medicinos paslaugos, įmonės automobilių priežiūra, viešasis maitinimas, pardavimo automatų paslaugos, kanceliarinės paslaugos, kelionių paslaugos, pašto paslaugos, priimamojo, sekretorių ir dispečerių paslaugos), prekių (pvz., plastikinės kortelės, kortelių skaitytuvai, raštinės reikmenys, kompiuteriai, baldai) arba komunalinių paslaugų (pvz., elektra, dujos, vanduo, telefonas) įsigijimo.

4 Esminės ar svarbios funkcijos

29. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos visuomet turėtų laikyti funkciją esmine ar svarbia funkcija šiais atvejais¹⁶:

- a. jeigu dėl trūkumų ar nesėkmių funkciją vykdant būtų padaryta didelė žala:
 - i. jų galimybei toliau laikytis jų leidimo sąlygų arba vykdyti kitus įsipareigojimus pagal Direktyvą 2013/36/ES, Reglamentą (ES) Nr. 575/2013, Direktyvą 2014/65/ES, Direktyvą (ES) 2015/2366 ir Direktyvą 2009/110/EB bei reguliavimo įpareigojimų;
 - ii. jų finansinės veiklos rezultatams arba

¹⁶ Taip pat žr. 2016 m. balandžio 25 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 2017/565, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES papildoma nuostatomis dėl investicinių įmonių organizacinių reikalavimų bei veiklos sąlygų ir toje direktyvoje apibrėžtų terminų, 30 straipsnį.

- iii. jų bankininkystės ir mokėjimo paslaugų ir veiklos pagrįstumui arba tęstinumui;
 - b. jeigu užsakomos vidaus kontrolės funkcijų užduočių vykdymo paslaugos, išskyrus atvejus, kai atlikus vertinimą būtų nustatyta, kad užsakomos paslaugos nesuteikimas arba netinkamas suteikimas nepadarytų neigiamo poveikio vidaus kontrolės funkcijos veiksmingumui;
 - c. jeigu numatoma užsakyti bankininkystės ar mokėjimo paslaugas tokiu mastu, kad tam būtų reikalingas kompetentingos institucijos leidimas¹⁷, kaip numatyta 12.1 skirsnyje.
30. Įstaigų atveju ypatingą dėmesį reikėtų skirti funkcijų esmingumo ar svarbos vertinimui, jeigu užsakomos su pagrindinėmis verslo linijomis ir esminėmis funkcijomis, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/59/ES¹⁸ 2 straipsnio 1 dalies 35 ir 36 punktuose, susijusios paslaugos, kurias įstaigos nustato vadovaudamosi Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 2016/778¹⁹ 6 ir 7 straipsniuose nustatytais kriterijais. Funkcijas, kurios yra būtinos vykdant pagrindinių verslo linijų veiklą arba esmines funkcijas, šiose gairėse reikėtų laikyti esminėmis ar svarbiomis funkcijomis, nebent įstaigai atlikus vertinimą buvo nustatyta, kad užsakomos paslaugos nesuteikimas arba netinkamas suteikimas nepadarytų neigiamo poveikio pagrindinės verslo linijos ar esminės funkcijos veiklos tęstinumui.
31. Vertindamos, ar užsakomųjų paslaugų susitarimas yra susijęs su esmine ar svarbia funkcija, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų atsižvelgti į 12.2 skirsnyje nurodyto rizikos vertinimo rezultatus ir bent šiuos veiksnius:
- a. ar užsakomųjų paslaugų susitarimas yra tiesiogiai susijęs su bankų ar mokėjimo paslaugų teikimo veikla²⁰, kuriai jos turi leidimą;
 - b. jeigu užsakomoji paslauga nutraukiama arba paslaugų teikėjas negali nuolat teikti paslaugos sutartu paslaugų lygmeniu, galimą poveikį jų:
 - i. trumpalaikiam ir ilgalaikiam finansiniam atsparumui ir gyvybingumui, įskaitant, jei taikytina, turtą, kapitalą, sąnaudas, finansavimą, likvidumą, pelną ir nuostolius;
 - ii. veiklos tęstinumui ir atsparumui;

¹⁷ Žr. Direktyvos 2013/36/ES I priede išvardytų rūšių veiklą.

¹⁸ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 190).

¹⁹ 2016 m. vasario 2 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2016/778, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES papildoma nuostatomis dėl aplinkybių ir sąlygų, kuriomis papildomų *ex-post* įnašų mokėjimas gali būti iš dalies ar visiškai atidėtas, nuostatomis dėl nustatymo, kuri veikla, paslaugos ir operacijos yra esminės funkcijos, kriterijų ir nuostatomis dėl nustatymo, kurios verslo linijos ir susijusios paslaugos yra pagrindinės verslo linijos, kriterijų (OL L 131, 2016 5 20, p. 41).

²⁰ Žr. Direktyvos 2013/36/ES I priede išvardytų rūšių veiklą.

- iii. operacinei rizikai, įskaitant elgesio, informacinių ir ryšių technologijų (IRT) ir teisinę riziką;
 - iv. reputacijos rizikai;
 - v. jei taikytina, gaivinimo ir pertvarkymo planavimui, pertvarkymo galimybei ir veiklos tęstinumui ankstyvos intervencijos, gaivinimo arba pertvarkymo situacijoje;
- c. galimą užsakomųjų paslaugų susitarimo poveikį jų gebėjimui:
- i. nustatyti, stebėti ir valdyti visą riziką;
 - ii. laikytis visų teisinių ir reguliavimo reikalavimų;
 - iii. atlikti tinkamą užsakomųjų paslaugų auditą;
- d. galimą poveikį klientams teikiamoms paslaugoms;
- e. visus užsakomųjų paslaugų susitarimus, įstaigos ar mokėjimo įstaigos bendrą poziciją to paties paslaugų teikėjo atžvilgiu ir galimą bendrą užsakomųjų paslaugų susitarimų poveikį toje pačioje verslo srityje;
- f. kiekvienos verslo srities, kuriai daromas poveikis, dydį ir sudėtingumą;
- g. galimybę, kad siūlomą užsakomųjų paslaugų susitarimą galima išplėsti nepakeičiant arba neperžiūrint pagrindinio susitarimo;
- h. galimybę ir pagal sutartį, ir praktiškai perleisti siūlomą užsakomųjų paslaugų susitarimą kitam paslaugų teikėjui, jeigu tai būtina ar pageidautina, įskaitant apskaičiuotąją riziką, veiklos tęstinumo kliūtis, sąnaudas ir tam reikalingą laiką (toliau – pakeičiamumas);
- i. galimybę reintegruoti užsakomą paslaugą į įstaigą arba mokėjimo įstaigą, jeigu tai būtina ar pageidautina;
- j. duomenų apsaugą ir galimą poveikį įstaigai ar mokėjimo įstaigai ir jų klientams, įskaitant (bet ne tik) Reglamento (ES) Nr. 2016/679²¹ laikymąsi, jeigu būtų pažeistas konfidencialumas arba nepavyktų užtikrinti duomenų buvimo ir vientisumo.

²¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

III antraštinė dalis. Valdymo sistema

5 Patikimo valdymo priemonės ir rizika trečiosioms šalims

32. Kurdamos bendrą vidaus kontrolės sistemą²², įskaitant vidaus kontrolės mechanizmus²³, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų įsidiegti visą įstaigą apimančią rizikos valdymo sistemą, aprėpiančią visas verslo linijas ir vidaus padalinius. Toje sistemoje įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų nustatyti ir valdyti visas rizikos rūšis, įskaitant riziką, kylančią dėl susitarimų su trečiosiomis šalimis. Naudodamos rizikos valdymo sistemą įstaigos ir mokėjimo įstaigos taip pat turėtų turėti galimybę priimti pagrįstus sprendimus dėl rizikos prisiėmimo ir užtikrinti, kad rizikos valdymo priemonės būtų tinkamai įgyvendinamos, be kita ko, kibernetinės rizikos srityje²⁴.
33. Pagal 1 skirsnį atsižvelgdamos į proporcingumo principą įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų nustatyti, įvertinti, stebėti ir valdyti su susitarimais su trečiosiomis šalimis susijusias visas rizikos rūšis, kurios joms kyla arba gali kilti, neatsižvelgiant į tai, ar tie susitarimai yra užsakomųjų paslaugų susitarimai, ar ne. Visų susitarimų su trečiosiomis šalimis, įskaitant nurodytus 26 ir 28 punktuose, riziką, ypač operacinę riziką, reikėtų vertinti remiantis 12.2 skirsniu.
34. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad jos laikosi visų reikalavimų pagal Reglamentą (ES) Nr. 2016/679, taip pat dėl jų susitarimų su trečiosiomis šalimis ir užsakomųjų paslaugų susitarimų.

6 Patikimo valdymo priemonės ir užsakomosios paslaugos

35. Užsakant funkcijų vykdymo paslaugas negalima deleguoti valdymo organo pareigų. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos ir toliau visiškai atsako ir yra atskaitingos už visų joms nustatytų reguliavimo įpareigojimų vykdymą, įskaitant gebėjimą prižiūrėti užsakomas esmines ar svarbias funkcijas.
36. Valdymo organas visuomet visiškai atsako ir yra atskaitingas bent už šiuos dalykus:
- a. užtikrinimą, kad įstaiga ar mokėjimo įstaiga nuolat atitiktų sąlygas, kurias ji privalo tenkinti, kad ir toliau turėtų leidimą vykdyti veiklą, įskaitant visas kompetentingos institucijos nustatytas sąlygas;
 - b. įstaigos ar mokėjimo įstaigos vidaus organizavimą;
 - c. interesų konfliktų nustatymą, vertinimą ir valdymą;

²² Įstaigos turėtų vadovautis EBI vidaus valdymo gairių V antraštine dalimi.

²³ Taip pat žr. Direktyvos 2015/2366 (MPD2) 11 straipsnį.

²⁴ Taip pat žr. EBI gaires dėl IRT ir saugumo rizikos valdymo (<https://eba.europa.eu/-/eba-consults-on-guidelines-on-ict-and-security-risk-management>) ir pagrindinius G7 elementus, susijusius su kibernetinės rizikos trečiosioms šalims valdymu finansų sektoriuje (https://ec.europa.eu/info/publications/g7-fundamental-elements-cybersecurity-financial-sector_en).

- d. įstaigos ar mokėjimo įstaigos strategijos ir politikos (pvz., verslo modelio, rizikos apetito ir rizikos valdymo sistemos) nustatymą;
 - e. kasdienio įstaigos ar mokėjimo įstaigos valdymo priežiūrą, įskaitant su užsakomosiomis paslaugomis susijusios visų rizikos rūšių valdymą, ir
 - f. priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo priežiūros vaidmenį, įskaitant vadovybės sprendimų priėmimo priežiūrą ir stebėseną.
37. Užsakant paslaugas neturėtų sumažėti įstaigos valdymo organo nariams, direktoriams arba už mokėjimo įstaigos valdymą atsakingiems asmenims ir pagrindines užduotis atliekantiems asmenims taikomi tinkamumo reikalavimai. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų turėti pakankamą kompetenciją ir pakankamus tinkamos kvalifikacijos išteklius, kad užtikrintų tinkamą užsakomųjų paslaugų susitarimų valdymą ir priežiūrą.
38. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų:
- a. aiškiai priskirti užsakomųjų paslaugų susitarimų dokumentavimo, valdymo ir kontrolės pareigas;
 - b. skirti pakankamus išteklius, kad užtikrintų visų teisinių ir reguliavimo reikalavimų, įskaitant šias gaires ir visų užsakomųjų paslaugų susitarimų dokumentavimą ir stebėseną, laikymąsi;
 - c. atsižvelgdamos į šių gairių 1 skirsnį, įsteigti užsakomos paslaugų vykdymo pareigybę arba paskirti vyresnįjį darbuotoją, tiesiogiai atskaitingą valdymo organui (pvz., pagrindines kontrolės funkcijos užduotis atliekantį asmenį), kuris atsako už užsakomųjų paslaugų susitarimų rizikos valdymą ir priežiūrą pagal įstaigos vidaus kontrolės sistemą ir užsakomųjų paslaugų susitarimų dokumentavimo priežiūrą. Mažos ir mažiau sudėtingos įstaigos ar mokėjimo įstaigos turėtų bent užtikrinti aiškų užsakomųjų paslaugų susitarimų valdymo ir kontrolės užduočių ir atsakomybės sričių paskirstymą ir gali pavesti užsakomųjų paslaugų vykdymo funkciją įstaigos ar mokėjimo įstaigos valdymo organo nariui.
39. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų visuomet išlikti pakankamai tvarios ir netapti „tuščiaviduriais“ arba „fiktyviais“ subjektais. Tuo tikslu jos turėtų:
- a. visuomet atitikti visas savo leidimo sąlygas²⁵, įskaitant valdymo organą, veiksmingai vykdančią savo pareigas, kaip nustatyta šių gairių 36 punkte;

²⁵ Taip pat žr. techninius reguliavimo standartus (TRS) pagal Direktyvos 2013/36/ES 8 straipsnio 2 dalį dėl informacijos, kurią reikia pateikti teikiant prašymą išduoti kredito įstaigos veiklos leidimą, ir techninius įgyvendinimo standartus (TJS) pagal Direktyvos 2013/36/ES 8 straipsnio 3 dalį dėl standartinių būtinos kredito įstaigos veiklos leidimo informacijos formų, šablonų ir procedūrų (<https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/other-topics/trs-and-its-on-the-authorisation-of-credit-institutions>).

Mokėjimo įstaigų atveju žr. EBI gaires pagal Direktyvą (ES) Nr. 2015/2366 (MPD2) dėl informacijos, kurią reikia pateikti norint gauti leidimą vykdyti mokėjimo įstaigų ir elektroninių pinigų įstaigų veiklą ir registruojant informavimą apie

- b. išlaikyti aiškią ir skaidrią organizacinę sistemą ir struktūrą, kurią naudojant galima užtikrinti teisinių ir reguliavimo reikalavimų laikymąsi;
- c. jeigu užsakomos vidaus kontrolės funkcijų veiklos užduotys (pvz., užsakant paslaugas grupės arba institucinių užtikrinimo sistemų viduje), vykdyti tinkamą priežiūrą ir gebėti valdyti su užsakomomis esminėmis ar svarbiomis funkcijomis susijusią riziką ir
- d. turėti pakankamus išteklius ir pajėgumus, kad būtų užtikrinta atitiktis a–c punkтам.

40. Užsakydamos paslaugas įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų bent užtikrinti, kad:

- a. jos gali priimti ir įgyvendinti sprendimus, susijusius su jų verslo veikla ir esminėmis ar svarbiomis funkcijomis, taip pat su užsakomosiomis paslaugomis;
- b. jos išlaiko savo verslo elgesio ir teikiamų bankininkystės ir mokėjimo paslaugų tvarkingumą;
- c. su galiojančiais ir numatoma užsakomųjų paslaugų susitarimais susijusi rizika yra tinkamai nustatoma, vertinama, valdoma ir mažinama, įskaitant su IRT ir finansinėmis technologijomis („fintech“) susijusią riziką;
- d. sudaryti visi tinkami duomenų ir kitos informacijos konfidencialumo susitarimai;
- e. palaikomas tinkamas svarbios informacijos srautas su paslaugų teikėjais;
- f. užsakydamos esmines ar svarbias funkcijas jos gali tinkamu laiku įvykdyti bent vieną iš šių veiksmų:
 - i. perleisti funkciją alternatyviems paslaugos teikėjams;
 - ii. reintegruoti funkciją arba
 - iii. nutraukti nuo funkcijos priklausomą verslo veiklą;
- g. jeigu ES ir (arba) trečiosiose šalyse įsisteigę paslaugų teikėjai tvarko asmens duomenis, yra įgyvendintos atitinkamos priemonės ir duomenys tvarkomi pagal Reglamentą (ES) Nr. 2016/679.

7 Užsakomųjų paslaugų politika

41. Užsakomųjų paslaugų susitarimus sudariusios arba planuojančios sudaryti įstaigos ar mokėjimo įstaigos valdymo organas ²⁶ turėtų patvirtinti, reguliariai peržiūrėti ir atnaujinti raštišką užsakomųjų paslaugų politiką ir užtikrinti jos įgyvendinimą, kai taikytina, individualiai, iš dalies konsoliduotai ir konsoliduotai. Įstaigų atveju užsakomųjų paslaugų politika turėtų atitikti EBI vidaus valdymo gairių 8 skirsnį ir, visų pirma, turėtų būti atsižvelgiama į tų gairių 18 skirsnyje („Nauji produktai ir svarbūs pokyčiai“) nustatytus reikalavimus. Mokėjimo įstaigos taip pat gali derinti savo politiką pagal EBI vidaus valdymo gairių 8 ir 18 skirsnius.
42. Į politiką reikėtų įtraukti pagrindinius užsakomųjų paslaugų susitarimų gyvavimo ciklo etapus ir nustatyti su užsakomosiomis paslaugomis susijusius principus, pareigas ir procesus. Į politiką, visų pirma, reikėtų įtraukti bent:
- a. valdymo organo pareigas pagal 36 punktą, atitinkamai įskaitant jo dalyvavimą priimant sprendimus dėl esminių ar svarbių funkcijų užsakymo;
 - b. verslo linijų, vidaus kontrolės funkcijų vykdytojų ir kitų asmenų dalyvavimą, susijusį su užsakomųjų paslaugų susitarimais;
 - c. užsakomųjų paslaugų susitarimų planavimą, įskaitant:
 - i. su užsakomųjų paslaugų susitarimais susijusių verslo reikalavimų nustatymą;
 - ii. esminių ar svarbių funkcijų nustatymo kriterijus, įskaitant išvardytus 4 skirsnyje, ir procesus;
 - iii. rizikos nustatymą, vertinimą ir valdymą pagal 12.2 skirsnį;
 - iv. išsamius potencialių paslaugų teikėjų patikrinimus, įskaitant 12.3 skirsnyje numatytas būtinąsias priemones;
 - v. galimų interesų konfliktų nustatymo, vertinimo, valdymo ir mažinimo procedūras, kaip numatyta 8 skirsnyje;
 - vi. veiklos tęstinumo planavimą pagal 9 skirsnį;
 - vii. naujų užsakomųjų paslaugų susitarimų patvirtinimo procesą;
 - d. užsakomųjų paslaugų susitarimų įgyvendinimą, stebėseną ir valdymą, įskaitant:
 - i. nuolatinį paslaugų teikėjo veiklos rezultatų vertinimą pagal 14 skirsnį;

²⁶ Taip pat žr. EBI gaires dėl mokėjimo paslaugų operacinės ir saugumo rizikos saugumo priemonių pagal MPD2, paskelbtas šiuo adresu: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-security-measures-for-operational-and-security-risks-under-the-psd2>

- ii. pranešimo ir reagavimo į su užsakomųjų paslaugų susitarimu ar paslaugų teikėju (pvz., jo finansine padėtimi, organizacine ar nuosavybės struktūra arba užsakomųjų paslaugų perdavimu subrangos būdu) susijusius pakeitimus procedūras;
- iii. nepriklausomą teisinių ir reguliavimo reikalavimų ir politikos laikymosi peržiūrą ir auditą;
- iv. pratęsimo procesus;
- e. dokumentavimą ir informacijos saugojimą, atsižvelgiant į 11 skirsnio reikalavimus;
- f. pasitraukimo strategijas ir nutraukimo procesus, įskaitant reikalavimą turėti dokumentuotą pasitraukimo planą kiekvienai esminei ar svarbiai funkcijai, kurią numatoma užsakyti, jeigu toks pasitraukimas laikomas įmanomu, atsižvelgiant į galimą paslaugos teikimo pertrauką arba netikėtą užsakomųjų paslaugų susitarimo nutraukimą.

43. Užsakomųjų paslaugų politikoje turėtų būti atskiriama:

- a. esminių ar svarbių funkcijų užsakymas ir kiti užsakomųjų paslaugų susitarimai;
- b. paslaugų užsakymas iš kompetentingos institucijos leidimą turinčių paslaugų teikėjų ir jo neturinčių paslaugų teikėjų;
- c. grupės vidaus užsakomųjų paslaugų susitarimai, užsakomųjų paslaugų susitarimai tos pačios institucinės užtikrinimo sistemos viduje (aprepiant subjektus, kuriuos visus individualiai ar kolektyviai valdo institucinės užtikrinimo sistemos įstaigos) ir paslaugų užsakymas iš grupei nepriklausančių subjektų ir
- d. paslaugų užsakymas iš valstybėje narėje ir trečiosiose šalyse įsteigtų paslaugų teikėjų.

44. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad į politiką būtų įtrauktas galimas esminių ar svarbių užsakomųjų paslaugų susitarimų pasekmių nustatymas toliau išvardintoms sritims ir kad priimant sprendimus į tas pasekmes būtų atsižvelgiama:

- a. įstaigos rizikos profiliui;
- b. gebėjimui vykdyti paslaugų teikėjo priežiūrą ir valdyti riziką;
- c. veiklos tęstinumo priemonėms ir
- d. verslo veiklosvykdymui.

8 Interesų konfliktai

45. Įstaigos, remdamosi EBI vidaus valdymo gairių²⁷ IV antraštinės dalies 11 skirsniu, ir mokėjimo įstaigos turėtų nustatyti, vertinti ir valdyti interesų konfliktus, susijusius su jų užsakomųjų paslaugų susitarimais.
46. Jeigu užsakant paslaugas kyla esminiai interesų konfliktai, taip pat tarp tos pačios grupės ar institucinės užtikrinimo sistemos subjektų, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turi imtis atitinkamų interesų konfliktų valdymo priemonių.
47. Jeigu funkcijų vykdymo paslaugas teikia paslaugų teikėjas, kuris yra grupės ar institucinės užtikrinimo sistemos narys arba kuris priklauso įstaigai, mokėjimo įstaigai, grupei arba įstaigoms institucinės užtikrinimo sistemos narėms, užsakomosios paslaugos sąlygas, taip pat finansines sąlygas, reikėtų nustatyti įprastomis rinkos sąlygomis. Tačiau nustatant paslaugų kainą galima atsižvelgti į tų pačių ar panašių paslaugų teikimo kelioms grupėms ar institucinės užtikrinimo sistemos įstaigoms sinergiją, jeigu paslaugų teikėjas ir toliau yra gyvybingas individualiai; grupėje tai turėtų būti daroma neatsižvelgiant į jokio kito grupės subjekto žlugimą.

9 Veiklos tęstinumo planai

48. Įstaigos, remdamosi Direktyvos 2013/36/ES 85 straipsnio 2 dalies ir EBI vidaus valdymo gairių VI antraštinės dalies reikalavimais²⁸, ir mokėjimo įstaigos turėtų parengti, palaikyti ir reguliariai išbandyti veiklos tęstinumo planus, susijusius su užsakomosiomis esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugomis. Grupės ar institucinės užtikrinimo sistemos įstaigos ir mokėjimo įstaigos gali dirbti pagal centriniu lygmeniu parengtus veiklos tęstinumo planus, susijusius su jų užsakomomis funkcijų vykdymo paslaugomis.
49. Veiklos tęstinumo planuose turėtų būti atsižvelgiama į galimą įvykį, dėl kurio užsakomųjų esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugų teikimo kokybė pablogėja ir tampa nepriimtina arba tos paslaugos nebeteikiamos. Tokiuose planuose taip pat reikėtų atsižvelgti į galimą paslaugos teikėjų nemokumo ar kitų problemų poveikį ir tam tikrais atvejais politinę riziką paslaugos teikėjo jurisdikcijoje.

²⁷ Mokėjimo įstaigos taip pat gali derinti savo politiką pagal tas gaires.

²⁸ Paskelbta <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-internal-governance-revised->

10 Vidaus audito funkcija

50. Remiantis rizika pagrįstu metodu vidaus audito funkcijos²⁹ vykdytojų veikla turėtų aprėpti nepriklausomą užsakomųjų paslaugų peržiūrą. Į audito planą³⁰ ir programą reikėtų, visų pirma, įtraukti užsakomųjų paslaugų susitarimus dėl esminių ar svarbių funkcijų vykdymo.
51. Kalbant apie užsakomųjų paslaugų procesą, vidaus audito funkcijos vykdytojai turėtų patikrinti bent:
- a. tai, ar įstaigos arba mokėjimo įstaigos užsakomųjų paslaugų sistema, įskaitant užsakomųjų paslaugų politiką, yra tinkamai ir veiksmingai įgyvendinama ir atitinka taikytinus įstatymus ir kitus teisės aktus, rizikos strategiją ir valdymo organo sprendimus;
 - b. esmingumo ar svarbos vertinimo tinkamumą, kokybę ir veiksmingumą;
 - c. užsakomųjų paslaugų susitarimų rizikos vertinimo tinkamumą, kokybę ir veiksmingumą ir tai, ar rizika ir toliau atitinka įstaigos rizikos strategiją;
 - d. tinkamą valdymo organų dalyvavimą ir
 - e. tinkamą užsakomųjų paslaugų susitarimų stebėseną ir valdymą.

11 Dokumentų reikalavimai

52. Savo rizikos valdymo sistemoje įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų pildyti aktualios informacijos apie visus užsakomųjų paslaugų susitarimus registrą įstaigos ir tam tikrais atvejais iš dalies konsoliduotu ir konsoliduotu lygmenimis, kaip nustatyta 2 skirsnyje, ir turėtų tinkamai dokumentuoti visus sudarytus užsakomųjų paslaugų susitarimus atskirdamos esminių ar svarbių funkcijų vykdymo užsakomąsias paslaugas nuo kitų užsakomųjų paslaugų susitarimų. Atsižvelgdamos į nacionalinę teisę įstaigos turėtų atitinkamą laikotarpį saugoti registre baigusių galioti užsakomųjų paslaugų susitarimų dokumentus ir patvirtinamuosius dokumentus.
53. Atsižvelgiant į šių gairių I antraštinę dalį ir 23 punkto d papunktyje nustatytas sąlygas, grupės įstaigų ir mokėjimo įstaigų, centrinės įstaigos nuolat kontroliuojamų įstaigų arba tos pačios institucinės užtikrinimo sistemos įstaigų registras gali būti pildomas centriniu lygmeniu.

²⁹ Dėl vidaus audito funkcijos vykdytojų pareigų įstaigos turėtų remtis EBI vidaus valdymo gairių 22 skirsniu (<https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-internal-governance-revised->), o mokėjimo įstaigos – EBI gairių dėl mokėjimo įstaigų leidimų išdavimo 5 gaire (<https://eba.europa.eu/documents/10180/1904583/Final+Guidelines+on+Authorisations+of+Payment+Institutions+%28EBA-GL-2017-09%29.pdf>).

³⁰ Taip pat žr. EBI gaires dėl priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review-and-evaluation-srep-and-pillar-2/guidelines-for-common-procedures-and-methodologies-for-the-supervisory-review-and-evaluation-process-srep-and-supervisory-stress-testing>.

54. Į registrą reikėtų įtraukti bent šią informaciją apie visus galiojančius užsakomųjų paslaugų susitarimus:

- a. kiekvieno užsakomųjų paslaugų susitarimo registracijos numerį;
- b. įsigaliojimo datą ir tam tikrais atvejais kitą sutarties pratęsimo datą, galiojimo pabaigos datą ir (arba) pranešimo laikotarpius, taikomus paslaugų teikėjui ir įstaigai ar mokėjimo įstaigai;
- c. trumpą užsakomos funkcijos aprašymą, įskaitant užsakomųjų paslaugų teikimui reikalingus duomenis ir tai, ar buvo perduoti asmens duomenys, ar ne (pvz., atskirame duomenų lauke pažymint „taip“ arba „ne“) arba ar jų tvarkymo paslauga užsakoma iš paslaugų teikėjo;
- d. įstaigos ar mokėjimo įstaigos priskirtą kategoriją, perteikiančią funkcijos pobūdį, kaip aprašyta c punkte (pvz., informacinių technologijų (IT), kontrolės funkcija); tai turėtų palengvinti įvairių rūšių susitarimų identifikavimą;
- e. paslaugų teikėjo pavadinimą, įmonės registracijos numerį, juridinio subjekto identifikacinį numerį (jei yra), registruotą adresą ir kitus svarbius kontaktinius duomenis, taip pat patronuojančiosios įmonės pavadinimą (jei yra);
- f. šalį arba šalis, kurioje arba kuriose bus teikiamos paslaugos, įskaitant duomenų vietą (t. y. šalį ar regioną);
- g. ar („taip“ arba „ne“) užsakoma funkcija laikoma esmine ar svarbia funkcija, įskaitant, jei taikytina, trumpą priežastį, dėl kurių užsakoma funkcija laikoma esmine ar svarbia funkcija, santrauką;
- h. jeigu paslauga užsakoma iš debesijos paslaugų teikėjo, debesijos paslaugą ir jos naudojimo modelį, t. y. nurodoma, ar ji vieša, privati, mišri ar bendruomenės lygmeniu teikiama paslauga, ir konkretų saugotinių duomenų pobūdį ir vietas (t. y. šalis ar regionus), kuriose tokie duomenys bus laikomi;
- i. paskutinio užsakomos funkcijos esmingumo ar svarbumo vertinimo datą.

55. Kalbant apie esminių ar svarbių funkcijų užsakymą, į registrą reikėtų įtraukti bent šią papildomą informaciją:

- a. įstaigas, mokėjimo įstaigas ir kitas įmones, kurioms atitinkamais atvejais taikoma prudeninė konsolidavimo ar institucinė užtikrinimo sistema, kurios naudojasi užsakomosiomis paslaugomis;
- b. ar paslaugų teikėjas arba subrangos pagrindu veikiantis paslaugų teikėjas yra grupės ar institucinės užtikrinimo sistemos narys arba priklauso grupės įstaigoms ar mokėjimo įstaigoms, arba priklauso institucinės užtikrinimo sistemos nariams;

- c. paskutinio rizikos vertinimo datą ir trumpą pagrindinių rezultatų santrauką;
 - d. asmenį ar sprendimus priimančią organą (pvz., valdymo organą), kuris patvirtino užsakomųjų paslaugų susitarimą;
 - e. užsakomųjų paslaugų susitarimui taikytiną teisę;
 - f. paskutinio ir kito planinio audito datas, jei taikytina;
 - g. jei taikytina, visų subrangovų, iš kurių subrangos pagrindu užsakomos esminės ar svarbios funkcijos vykdymo paslaugų dalys, pavadinimus, įskaitant šalį, kurioje subrangovai yra užregistruoti, šalį, kurioje bus teikiama paslauga, ir, jei taikytina, vietą (t. y. šalį ar regioną), kurioje duomenys bus laikomi;
 - h. paslaugų teikėjų pakeičiamumo vertinimo rezultatą (pakeisti lengva, sunku arba neįmanoma), galimybę reintegruoti esminę ar svarbią funkciją į įstaigą ar mokėjimo įstaigą arba esminės ar svarbios funkcijos nebevykdymo poveikį;
 - i. alternatyvių paslaugų teikėjų pavadinimus, kaip numatyta h punkte;
 - j. ar užsakoma esminė ar svarbi funkcija yra naudinga vykdant verslo veiklą, kurią svarbu vykdyti laiku;
 - k. apskaičiuotąsias metinio biudžeto išlaidas.
56. Gavusios kompetentingos institucijos prašymą įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų jai pateikti visą visų galiojančių užsakomųjų paslaugų susitarimų registrą³¹ arba nurodytus jo skirsnius, kaip antai informaciją apie visus užsakomųjų paslaugų susitarimus, priskirtinus prie vienos iš šių gairių 54 punkto d papunktyje nurodytų kategorijų (pvz., visus užsakomųjų IT paslaugų susitarimus). Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų teikti tokią informaciją elektroniniu pavidalu, kad ją būtų galima tvarkyti (pvz., naudojant įprastą duomenų bazės formatą, atskiriant vertes kableliais).
57. Gavusios kompetentingos institucijos prašymą įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų pateikti jai visą reikiamą informaciją, kad kompetentinga institucija galėtų veiksmingai vykdyti įstaigos ar mokėjimo įstaigos priežiūrą, įskaitant, jeigu reikia, užsakomųjų paslaugų susitarimo kopiją.
58. Įstaigos, nepažeidžiant Direktyvos (ES) 2015/2366 19 straipsnio 6 dalies, ir mokėjimo įstaigos turėtų tinkamai ir laiku informuoti kompetentingas institucijas arba priežiūros klausimais bendrauti su kompetentingomis institucijomis dėl planuojamų užsakyti esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugų ir (arba) atvejų, kai užsakoma funkcija tampa esmine ar svarbia funkcija, ir teikti bent 54 punkte nurodytą informaciją.

³¹ Taip pat žr. EBI gaires dėl priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso, paskelbtas šiuo adresu: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review-and-evaluation-srep-and-pillar-2>

59. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos³² turėtų laiku pranešti kompetentingoms institucijoms apie esminius pokyčius ir (arba) rimtus įvykius, susijusius su jų užsakomųjų paslaugų susitarimais, kurie galėtų turėti didelį poveikį tolesniam įstaigų ar mokėjimo įstaigų verslo veiklos vykdymui.
60. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų tinkamai dokumentuoti pagal IV antraštinę dalį atliktus vertinimus ir nuolat vykdomos stebėsenos rezultatus (pvz., informaciją apie paslaugų teikėjo veiklos rezultatus, sutarto paslaugų lygio laikymąsi, kitus sutartinius ir reguliavimo reikalavimus ir rizikos vertinimo atnaujinimus).

IV antraštinė dalis. Užsakomųjų paslaugų procesas

12 Išankstinė užsakomųjų paslaugų analizė

61. Prieš sudarydamos užsakomųjų paslaugų susitarimą įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų:
- įvertinti, ar užsakomųjų paslaugų susitarimas susijęs su esmine ar svarbia funkcija, kaip numatyta II antraštinėje dalyje;
 - įvertinti, ar yra įvykdytos 12.1 skirsnyje nustatytos užsakomųjų paslaugų priežiūros sąlygos;
 - nustatyti ir įvertinti svarbią visų rūšių riziką, susijusią su užsakomųjų paslaugų susitarimu, kaip numatyta 12.2 skirsnyje;
 - imtis tinkamų išsamaus galimo paslaugų teikėjo patikrinimo priemonių pagal 12.3 skirsnį;
 - nustatyti ir įvertinti interesų konfliktus, kurie gali kilti dėl užsakomųjų paslaugų, kaip numatyta 8 skirsnyje.

12.1 Užsakomųjų paslaugų priežiūros sąlygos

62. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad bankų veiklos funkcijos³³ arba mokėjimo paslaugos, kai tai funkcijai vykdyti reikia gauti valstybės narės, kurioje yra išduotas leidimas, kompetentingos institucijos leidimą arba joje užsiregistruoti, užsakomos iš toje pačioje ar kitoje valstybėje narėje įsteigto paslaugų teikėjo tik jeigu įvykdoma viena iš toliau išvardytų sąlygų:
- paslaugų teikėjas turi kompetentingos institucijos leidimą vykdyti tokią bankų veiklą ar teikti mokėjimo paslaugas arba yra joje užsiregistravęs kaip tokios veiklos vykdytojas ar paslaugų teikėjas arba

³² Taip pat žr. EBI gaires dėl pranešimo apie didelius incidentus pagal MPD2, paskelbtas šiuo adresu: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-major-incidents-reporting-under-psd2>

³³ Žr. KRD 9 straipsnį dėl draudimo asmenims arba įmonėms, kurios nėra kredito įstaigos, priimti iš gyventojų indėlius arba kitas grąžintinas lėšas.

- b. paslaugų teikėjas turi kitą leidimą vykdyti tokią bankų veiklą ar teikti mokėjimo paslaugas pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus.
63. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad bankų veiklos funkcijos arba mokėjimo paslaugos tokia apimtimi, kai tai funkcijai vykdyti reikia gauti joms leidimą išdavusios valstybės narės kompetentingos institucijos leidimą arba joje užsiregistruoti, užsakomos iš trečiojoje šalyje įsteigto paslaugų teikėjo tik jeigu įvykdomos toliau išvardytos sąlygos:
- a. paslaugų teikėjas turi leidimą vykdyti tokią bankų veiklą ar teikti mokėjimo paslaugą arba yra užsiregistravęs kaip tokios veiklos vykdytojas ar paslaugų teikėjas trečiojoje šalyje ir jį prižiūri tos trečiosios šalies kompetentinga institucija (priežiūros institucija);
 - b. yra sudarytas atitinkamas bendradarbiavimo susitarimas, pvz., pasirašytas susitarimo memorandumas arba kolegijos susitarimas tarp už įstaigos priežiūrą atsakingų kompetentingų institucijų ir už paslaugų teikėjo priežiūrą atsakingų priežiūros institucijų, ir
 - c. b punkte nurodytu bendradarbiavimo susitarimu turėtų būti užtikrinama, kad kompetentingos institucijos galėtų bent:
 - i. paprašiusios gauti reikiamą informaciją, kad galėtų vykdyti savo priežiūros pareigas pagal Direktyvą 2013/36/ES, Reglamentą (ES) Nr. 575/2013, Direktyvą (ES) 2015/2366 ir Direktyvą 2009/110/EB;
 - ii. tinkamai gauti galimybę susipažinti su visais duomenimis ir dokumentais, pateikti į patalpas arba bendrauti su darbuotojais trečiojoje šalyje, kai tai svarbu vykdant jų priežiūros įgaliojimus;
 - iii. kuo greičiau gauti iš trečiosios šalies priežiūros institucijos informaciją, reikalingą tiriant akivaizdžius Direktyvos 2013/36/ES, Reglamento (ES) Nr. 575/2013, Direktyvos (ES) 2015/2366 ir Direktyvos 2009/110/EB reikalavimų pažeidimus, ir
 - iv. bendradarbiauti su atitinkamomis priežiūros institucijomis trečiojoje šalyje užtikrinant sprendimų vykdymą taikytinų reguliavimo reikalavimų ir valstybės narės nacionalinės teisės nuostatų pažeidimo atvejais. Bendradarbiavimas turėtų apimti informacijos apie galimus taikytinų reguliavimo reikalavimų pažeidimus gavimą iš trečiosios šalies priežiūros institucijos kuo greičiau (bet nebūtinai tik tai).

12.2 Užsakomųjų paslaugų susitarimų rizikos vertinimas

64. Prieš sudarydamos užsakomųjų paslaugų susitarimus įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų įvertinti galimą užsakomųjų paslaugų susitarimų poveikį jų operacinei rizikai, atsižvelgti į

vertinimo rezultatus spręsdamos, ar funkcijos vykdymo paslaugą reikėtų užsakyti iš paslaugų teikėjo, ir imtis reikiamų veiksmų, kad būtų išvengta nepagrįstos papildomos operacinės rizikos.

65. Jei tinkama, vertinimas turėtų apimti galimų rizikos įvykių scenarijus, įskaitant didelės operacinės rizikos įvykius. Atlikdamos analizę pagal scenarijus įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų įvertinti galimą neteikiamų arba netinkamai teikiamų paslaugų poveikį, įskaitant riziką, kylančią dėl procesų, sistemų, žmonių ar išorės įvykių. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos, atsižvelgdamos į 1 skirsnyje paminėtą proporcingumo principą, turėtų dokumentuoti atliktą analizę ir jos rezultatus ir turėtų vertinti, kiek jų operacinė rizika padidėtų ar sumažėtų, jeigu būtų sudarytas užsakomųjų paslaugų susitarimas. Atsižvelgdamos į I antraštinę dalį mažos ir nesudėtingos įstaigos ir mokėjimo įstaigos gali taikyti kokybinio rizikos vertinimo metodus, o didelės ar sudėtingos įstaigos turėtų naudoti sudėtingesnę metodą, įskaitant, jei yra, vidaus ir išorės duomenų apie nuostolius naudojimą siekiant jais pagrįsti scenarijų analizę.
66. Atlikdamos rizikos vertinimą įstaigos ir mokėjimo įstaigos taip pat turėtų atsižvelgti į tikėtiną siūlomo užsakomųjų paslaugų susitarimo naudą ir sąnaudas, taip pat įvertinti visų rūšių riziką, kurią galima sumažinti arba geriau valdyti, palyginti su rizika, kuri galėtų kilti, jeigu būtų sudarytas siūlomas užsakomųjų paslaugų susitarimas, atsižvelgdamos bent į:
- a. koncentracijos riziką, be kita ko, susijusią su:
 - i. paslaugų užsakymu iš dominuojančią padėtį užimančio paslaugų teikėjo, kurio negalima lengvai pakeisti, ir
 - ii. daugelį užsakomųjų paslaugų susitarimų su tuo pačiu paslaugų teikėju arba su glaudžiai susijusiais paslaugų teikėjais;
 - b. bendrą riziką, kylančią dėl įstaigos ar mokėjimo įstaigos užsakomų kelių funkcijų vykdymo paslaugų, o įstaigų grupių arba institucinių užtikrinimo sistemų atveju – bendrą riziką, vertinamą konsoliduotai arba pagal institucinę užtikrinimo sistemą;
 - c. reikšmingų įstaigų atveju – įsikišimo riziką, t. y. riziką, kuri gali kilti dėl poreikio sunkumų patiriančiam paslaugų teikėjui teikti finansinę paramą arba perimti jo veiklos operacijas, ir
 - d. įstaigos ar mokėjimo įstaigos ir paslaugų teikėjo įgyvendinamas rizikos valdymo ir mažinimo priemonės.
67. Jeigu užsakomųjų paslaugų susitarime numatyta galimybė paslaugų teikėjui subrangos pagrindu pavesti esminių ar svarbių funkcijų vykdymą kitiems paslaugų teikėjams, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų atsižvelgti į:
- a. su subrangos pagrindu užsakomomis paslaugomis sietiną riziką, įskaitant papildomą riziką, kuri gali kilti, jeigu subrangovas yra įsikūręs trečiojoje šalyje arba kitoje šalyje nei paslaugų teikėjas;

- b. riziką, kad dėl ilgų ir sudėtingų subrangos pagrindu užsakomų paslaugų teikimo grandinių gali sumažėti įstaigų ar mokėjimo įstaigų galimybė vykdyti užsakomos esminės ar svarbios funkcijos vykdymo priežiūrą ir kompetentingų institucijų galimybė veiksmingai jas prižiūrėti.

68. Atlikdamos rizikos vertinimą prieš užsakant paslaugas ir vykdydamos nuolatinę paslaugų teikėjo veiklos rezultatų stebėseną įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų bent:

- a. nustatyti ir suklasifikuoti atitinkamas funkcijas ir susijusius duomenis ir sistemas įvertindamos jų jautrumą ir reikalingas apsaugos priemones;
- b. atlikti išsamią rizika grindžiamą funkcijų ir susijusių duomenų ir sistemų, dėl kurių nagrinėjama galimybė naudotis užsakomosiomis paslaugomis, analizę ir vertinti galimą riziką, visų pirma, operacinę riziką, įskaitant teisinę, IRT, atitikties ir reputacijos riziką, ir priežiūros apribojimus, susijusius su šalimis, kuriose yra arba gali būti teikiamos užsakomos paslaugos ir kuriose yra arba tikriausiai bus laikomi duomenys;
- c. atsižvelgti į paslaugų teikėjo buvimo vietos (ES arba ne ES) pasekmes;
- d. atsižvelgti į nagrinėjamų jurisdikcijų politinį stabilumą ir saugumo padėtį, įskaitant:
 - i. galiojančius įstatymus, taip pat duomenų apsaugos įstatymus;
 - ii. galiojančias teisėsaugos nuostatas ir
 - iii. nemokumo teisės aktų nuostatas, kurios būtų taikomos, jeigu paslaugų teikėjas žlugtų, ir visus apribojimus, kurių, visų pirma, atsirastų bandant skubiai atgauti įstaigos ar mokėjimo įstaigos duomenis;
- e. nustatyti tinkamą duomenų konfidencialumo apsaugos, su perduodamomis užsakomosiomis paslaugomis susijusios veiklos tęstinumo, duomenų ir sistemų vientisumo ir atsekamumo, atsižvelgiant į ketinimą užsakomas paslaugas perduoti paslaugų teikėjui, lygį ir priimti su tuo susijusius sprendimus. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos prireikus taip pat turėtų apsvarstyti konkrečias priemones, susijusias su perduodamais duomenimis, atmintinėje laikomais duomenimis ir nenaudojamais duomenimis; tai galėtų būti šifravimo technologijos, kartu su tinkama pagrindine valdymo architektūra;
- f. atsižvelgti į tai, ar paslaugų teikėjas yra įstaigos patronuojamoji arba patronuojančioji įmonė, ar jam taikomas konsolidavimas apskaitos tikslais arba ar jis yra institucinės užtikrinimo sistemos narys arba priklauso įstaigoms, kurios yra institucinės užtikrinimo sistemos narės, ir, jei taip, įvertinti, kiek įstaiga jį kontroliuoja arba turi galimybę daryti įtaką jo veiksmams, kaip numatyta 2 skirsnyje.

12.3 Išsamus patikrinimas

69. Prieš sudarydamos užsakomųjų paslaugų susitarimą ir vertindamos su numatoma užsakyti funkcija susijusią operacinę riziką, savo atrankos ir vertinimo procese įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad paslaugų teikėjas būtų tinkamas.
70. Kalbant apie esmines ar svarbias funkcijas, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad paslaugų teikėjas būtų geros verslo reputacijos, turėtų tinkamus ir pakankamus gebėjimus, patirtį, pajėgumus ir išteklius (pvz., žmogiškuosius, IT, finansinius), organizacinę struktūrą ir, jei taikytina, reikiamą (-us) reguliavimo leidimą (-us) arba registraciją (-as), kad galėtų patikimai ir profesionaliai vykdyti esminę ar svarbią funkciją ir prisiimtus įsipareigojimus per visą sutarties projekto laikotarpį.
71. Papildomi veiksniai, į kuriuos reikėtų atsižvelgti atliekant išsamų galimo paslaugų teikėjo patikrinimą, gali būti šie (bet ne tik):
- a. jo verslo modelis, pobūdis, mastas, sudėtingumas, finansinė padėtis, nuosavybė ir grupės struktūra;
 - b. ilgalaikiai santykiai su paslaugų teikėjais, kurie jau buvo įvertinti ir teikia paslaugas įstaigai ar mokėjimo įstaigai;
 - c. ar paslaugų teikėjas yra įstaigos ar mokėjimo įstaigos patronuojančioji ar patronuojamoji įmonė, ar jam taikomas konsolidavimas įstaigos apskaitos tikslais arba ar jis yra tos pačios institucinės užtikrinimo sistemos, kuriai priklauso įstaiga, narys arba priklauso įstaigoms tos sistemos narėms;
 - d. ar paslaugų teikėją prižiūri kompetentingos institucijos ar ne.
72. Jeigu užsakant paslaugas reikia tvarkyti asmens ar konfidencialius duomenis, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų įsitikinti, kad paslaugų teikėjas įgyvendina tinkamas technines ir organizacines duomenų apsaugos priemones.
73. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų imtis reikiamų veiksmų siekdamos užtikrinti, kad paslaugų teikėjų elgesys atitiktų jų vertybes ir elgesio kodeksą. Visų pirma, kalbant apie trečiosiose šalyse įsteigtus paslaugų teikėjus ir, jei taikytina, jų subrangovus, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų įsitikinti, kad paslaugų teikėjas elgiasi etiškai ir socialiai atsakingai ir laikosi tarptautinių standartų žmogaus teisių srityje (pvz., Europos žmogaus teisių konvencijos), aplinkos apsaugos ir tinkamų darbo sąlygų, įskaitant vaikų darbo draudimą.

13 Sutarties sudarymo etapas

74. Įstaigos, mokėjimo įstaigos ir paslaugų teikėjo teisės ir pareigos turėtų būti aiškiai nustatytos ir įtvirtintos rašytiniame susitarime.

75. Esminių ar svarbių funkcijų vykdymo užsakomųjų paslaugų susitarime turėtų būti bent:

- a. aiškus numatomos užsakyti funkcijos vykdymo paslaugos aprašymas;
- b. susitarimo įsigaliojimo ir galiojimo pabaigos datos, jei taikytina, ir paslaugų teikėjui ir įstaigai ar mokėjimo įstaigai taikomi pranešimo laikotarpiai;
- c. susitarimui taikytina teisė;
- d. šalių finansiniai įpareigojimai;
- e. nuostata, ar galima subrangos pagrindu perleisti esminės ar svarbios funkcijos arba svarbių jos dalių vykdymą ir, jei taip, 13.1 skirsnyje nustatytos subrangos pagrindu perleidžiamoms užsakomosioms paslaugoms taikomos sąlygos;
- f. vieta (-os) (t. y. regionai ar šalys), kur bus vykdoma esminė ar svarbi funkcija ir (arba) kur bus laikomi ir tvarkomi svarbūs duomenys, įskaitant galimą laikymo vietą ir sąlygas, kurias reikia įvykdyti, įskaitant reikalavimą pranešti įstaigai ar mokėjimo įstaigai, jeigu paslaugų teikėjas pasiūlytų pakeisti vietą (-as);
- g. tam tikrais atvejais nuostatos dėl svarbių duomenų prieinamumo, buvimo, vientisumo, privatumo ir apsaugos, kaip nustatyta 13.2 skirsnyje;
- h. įstaigos ar mokėjimo įstaigos teisė nuolat vykdyti paslaugų teikėjo veiklos rezultatų stebėseną;
- i. sutarti paslaugų lygiai, kuriems turėtų būti nustatytos tikslios kiekybinės ir kokybinės siektinos veiklos rezultatų reikšmės, susijusios su užsakoma funkcija, kad būtų galima laiku vykdyti stebėseną ir nedelsiant imtis tinkamų taisomųjų veiksmų, jeigu sutarti paslaugų lygiai nebūtų pasiekti;
- j. paslaugų teikėjo pareigos teikti ataskaitas įstaigai ar mokėjimo įstaigai, įskaitant paslaugų teikėjo pranešimą apie visus pakeitimus, kurie gali padaryti didelį poveikį paslaugų teikėjo gebėjimui veiksmingai vykdyti esminę ar svarbią funkciją sutartu paslaugų lygiu ir laikantis taikytinų įstatymų ir reguliavimo reikalavimų, ir tam tikrais atvejais paslaugų teikėjo vidaus audito funkcijos vykdytojų pareiga teikti ataskaitas;
- k. nuostata, ar paslaugų teikėjas turėtų turėti privalomą tam tikrų rūšių rizikos draudimą, ir, jei taikytina, prašomos draudimo apsaugos lygis;
- l. nenumatytų atvejų planų įgyvendinimo ir testavimo reikalavimai;

- m. nuostatos, kuriomis užtikrinama, kad su įstaigos ar mokėjimo įstaigos valdomais duomenimis būtų galima susipažinti paslaugų teikėjo nemokumo, pertvarkymo arba veiklos nutraukimo atvejais;
- n. paslaugų teikėjo prievolė bendradarbiauti su įstaigos ar mokėjimo įstaigos kompetentingomis ir pertvarkymo institucijomis, įskaitant kitus jų paskirtus asmenis;
- o. įstaigų atveju – aiški nuoroda į nacionalinės pertvarkymo institucijos įgaliojimus, ypač Direktyvos 2014/59/ES (BGPD) 68 ir 71 straipsnius, ir, visų pirma, „esminių pareigų“ pagal sutartį, kaip tai suprantama pagal tos direktyvos 68 straipsnį, aprašymas;
- p. neribota įstaigų, mokėjimo įstaigų ir kompetentingų institucijų teisė atlikti paslaugų teikėjo patikrinimus ir auditą, visų pirma, dėl užsakomos esminės ar svarbios funkcijos, kaip nustatyta 13.3 skirsnyje;
- q. teisės nutraukti sutartį, kaip nustatyta 13.4 skirsnyje.

13.1 Užsakomųjų esminių ar svarbių funkcijų vykdymo perdavimas subrangos būdu

76. Užsakomųjų paslaugų susitarime turėtų būti nurodyta, ar leidžiamas užsakomųjų esminių ar svarbių funkcijų arba svarbių jų dalių vykdymo perdavimas subrangos būdu.
77. Jeigu užsakomųjų esminių ar svarbių funkcijų vykdymo perdavimas subrangos būdu yra leidžiamas, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų nustatyti, ar funkcijos dalis, kurią numatoma perduoti subrangos būdu, savaime yra esminė ar svarbi (t. y. materialinė esminės ar svarbios funkcijos dalis) ir, jei taip, įrašyti tai į registrą.
78. Jeigu užsakomųjų esminių ar svarbių funkcijų vykdymo perdavimas subrangos būdu yra leidžiamas, rašytiniame susitarime reikėtų:
- a. nurodyti visų rūšių veiklą, kurios negalima perduoti subrangos būdu;
 - b. nustatyti sąlygas, kurių reikia laikytis perduodant užsakomasias paslaugas subrangos būdu;
 - c. nurodyti, kad paslaugų teikėjas privalo vykdyti tokių subrangos būdu perduotų paslaugų priežiūrą siekdamas užtikrinti, kad būtų nuolat įvykdomi visi paslaugų teikėjo ir įstaigos ar mokėjimo įstaigos sutartiniai įsipareigojimai;
 - d. reikalauti, kad prieš perduodamas duomenis subrangos būdu paslaugų teikėjas iš anksto gautų specialų arba bendrą raštišką įstaigos ar mokėjimo įstaigos leidimą³⁴;

³⁴ Žr. Reglamento (ES) Nr. 2016/679 28 straipsnį.

- e. įtvirtinti paslaugų teikėjo prievolę pranešti įstaigai ar mokėjimo įstaigai apie visus atvejus, kai numatoma perduoti paslaugas subrangos būdu, arba susijusius reikšmingus pakeitimus, visų pirma, kai tai gali padaryti poveikį paslaugų teikėjo gebėjimui vykdyti savo pareigas pagal užsakomųjų paslaugų susitarimą. Tai apima numatomus su subrangovais susijusius reikšmingus pokyčius ir pranešimo laikotarpį; visų pirma, reikėtų nustatyti tokį pranešimo laikotarpį, kad paslaugas užsakanti įstaiga ar mokėjimo įstaiga galėtų bent atlikti siūlomų pakeitimų rizikos vertinimą ir pareikšti prieštaravimą dėl pakeitimų prieš įsigaliojant numatomam perdavimui subrangos būdu arba svarbiems pokyčiams;
 - f. jei tinkama, užtikrinti, kad įstaiga ar mokėjimo įstaiga turėtų teisę pareikšti prieštaravimą dėl numatomo užsakomųjų paslaugų perdavimo subrangos būdu ar svarbių pakeitimų arba kad būtų reikalaujamas aiškus pritarimas;
 - g. užtikrinti, kad įstaiga ar mokėjimo įstaiga turėtų sutartyje įtvirtintą teisę nutraukti susitarimą, jeigu užsakomosios paslaugos neteisėtai perduodamos subrangos būdu, pvz., kai dėl užsakomųjų paslaugų perdavimo subrangos būdu labai padidėtų rizika įstaigai ar mokėjimo įstaigai arba kai paslaugų teikėjas perduoda užsakomąsias paslaugas subrangos būdu nepranešęs apie tai įstaigai ar mokėjimo įstaigai.
79. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų leisti perduoti užsakomąsias paslaugas subrangos būdu tik jeigu subrangovas įsipareigoja:
- a. laikytis visų taikytinų įstatymų, reguliavimo reikalavimų ir sutartinių įsipareigojimų ir
 - b. suteikti įstaigai, mokėjimo įstaigai ir kompetentingai institucijai tokias pat sutartines prieigos ir audito teises, kokias suteikia paslaugų teikėjas.
80. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad paslaugų teikėjas tinkamai vykdytų subrangovų priežiūrą laikydamasis įstaigos ar mokėjimo įstaigos parengtos politikos. Jeigu siūlomas užsakomųjų paslaugų perdavimas subrangos būdu galėtų padaryti didelį neigiamą poveikį užsakomųjų esminės ar svarbios funkcijos vykdymo paslaugų susitarimui arba labai padidėtų rizika, įskaitant atvejus, kai nėra įgyvendomos 79 punkte nustatytos sąlygos, įstaiga ar mokėjimo įstaiga turėtų pasinaudoti teise pareikšti prieštaravimą dėl perdavimo subrangos būdu, jeigu dėl tokios teisės buvo susitarta, ir (arba) nutraukti sutartį.

13.2 Duomenų ir sistemų saugumas

81. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad atitinkamais atvejais paslaugų teikėjai laikytųsi atitinkamų IT saugumo standartų.
82. Jei tai svarbu (pvz., užsakomųjų debesijos ar kitų IRT paslaugų atveju), įstaigos ir mokėjimo įstaigos užsakomųjų paslaugų susitarime turėtų nustatyti duomenų ir sistemų saugumo reikalavimus ir nuolat stebėti, kaip laikomasi tų reikalavimų.

83. Jeigu paslaugos užsakomos iš debesijos paslaugų teikėjų, taip pat kitų užsakomųjų paslaugų susitarimų atveju, kai reikia tvarkyti ar perduoti asmens ar konfidencialius duomenis, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų taikyti rizika pagrįstą metodą duomenų saugojimo ir duomenų tvarkymo vietoje (-se) (t. y. šalyje ar regione) ir informacijos saugumo sumetimais.
84. Nepažeisdamos Reglamento (ES) Nr. 2016/679 reikalavimų, įstaigos ir mokėjimo įstaigos, užsakydamos paslaugas (visų pirma, trečiosiose šalyse), turėtų atsižvelgti į nacionalinės teisės aktų nuostatų duomenų apsaugos srityje skirtumus. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad užsakomųjų paslaugų susitarime būtų įtvirtintas paslaugų teikėjo įpareigojimas apsaugoti konfidencialią, asmens ar dėl kitų priežasčių neskelbtiną informaciją ir laikytis visų teisinių duomenų apsaugos reikalavimų, taikomų įstaigai ar mokėjimo įstaigai (pvz., dėl asmens duomenų apsaugos), ir vykdyti banko paslapties arba panašius teisinius konfidencialumo įpareigojimus, susijusius su klientų informacija, kai taikytina.

13.3 Prieigos, informacijos ir audito teisės

85. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad pagal rašytinį užsakomųjų paslaugų susitarimą vidaus audito funkcijos vykdytojai galėtų peržiūrėti užsakomąją funkcijos vykdymo paslaugą taikydami rizika pagrįstą metodą.
86. Neatsižvelgiant į užsakomos funkcijos esmingumą ar svarbumą, įstaigų ir paslaugų teikėjų rašytiniuose užsakomųjų paslaugų susitarimuose turėtų būti daroma nuoroda į kompetentingų ir pertvarkymo institucijų informacijos rinkimo ir tyrimo įgaliojimus pagal Direktyvos 2014/59/ES 63 straipsnio 1 dalies a punktą ir Direktyvos 2013/36/ES 65 straipsnio 3 dalį dėl valstybėje narėje įsikūrusių paslaugų teikėjų; jos taip pat turėtų užtikrinti tokias teises trečiosiose šalyse įsisteigusių paslaugų teikėjų atžvilgiu.
87. Kalbant apie užsakomasias esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugas, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad pagal rašytinį užsakomųjų paslaugų susitarimą paslaugų teikėjas suteiktų joms ir jų kompetentingoms institucijoms, įskaitant pertvarkymo institucijas, ir visiems kitiems jų ar kompetentingų institucijų paskirtiems asmenims:
- a. neribotą galimybę patekti į visas reikiamas verslo patalpas (pvz., buveines ir veiklos centrus), įskaitant galimybę susipažinti su visais svarbiais prietaisais, sistemomis, tinklais, informacija ir duomenimis, naudojamais teikiant užsakomąją funkcijos vykdymo paslaugą, įskaitant susijusią finansinę informaciją, personalą ir paslaugų teikėjo išorės auditorius (toliau – prieigos ir informacijos teisės), ir
 - b. neribotas teises atlikti patikrinimus ir auditą, susijusį su užsakomųjų paslaugų susitarimais (toliau – audito teisės), kad jie galėtų vykdyti užsakomųjų paslaugų susitarimo stebėseną ir užtikrinti, kad būtų laikomasi visų taikytinų reguliavimo ir sutartinių reikalavimų.
88. Kalbant apie funkcijų, kurios nėra esminės ar svarbios, užsakomasias paslaugas, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti prieigos ir audito teises, nustatytas 87 punkto a ir b

papunkčiuose ir 13.3 skirsnyje, taikant rizika pagrįstą metodą, atsižvelgiant į užsakomos funkcijos pobūdį ir susijusią operacinę ir reputacijos riziką, išplėtimo galimybę, galimą poveikį veiklos tęstinumui ir sutarties galiojimo laikotarpį. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų atsižvelgti į tai, kad funkcijos gali tapti esminėmis ar svarbiomis funkcijomis vėliau.

89. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad dėl užsakomųjų paslaugų arba kito susitarimo neatsirastų kliūčių ar apribojimų joms, kompetentingoms institucijoms ar jų paskirtoms trečiosioms šalims siekiant veiksmingai pasinaudoti joms suteiktomis prieigos ir audito teisėmis.
90. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų naudotis savo prieigos ir audito teisėmis, nustatyti audito dažnį ir audituotinas sritis taikant rizika pagrįstą metodą ir laikytis svarbių visuotinai pripažįstamų nacionalinių ir tarptautinių audito standartų³⁵.
91. Nepažeisdamos principo, pagal kurį joms tenka galutinė atsakomybė už užsakomųjų paslaugų susitarimus, įstaigos ir mokėjimo įstaigos gali naudotis:
 - a. bendruoju auditu, rengiamu kartu su kitais to paties paslaugų teikėjo klientais ir atliekamu tų klientų arba jų paskirtų trečiųjų šalių, siekiant veiksmingiau naudoti audito išteklius, mažinti organizacinę naštą tiek klientams, tiek paslaugų teikėjui;
 - b. paslaugų teikėjo pateiktais trečiosios šalies teikiamais sertifikatais ir trečiosios šalies arba vidaus audito ataskaitomis.
92. Esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugų užsakymo atveju įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų įvertinti, ar trečiosios šalies teikiami sertifikatai ir ataskaitos, kaip nustatyta 91 punkto b papunktyje, yra tinkamos ir pakankamos, kad būtų įvykdyti reguliavimo įpareigojimai, ir ilgainiui neturėtų vadovautis tik tomis ataskaitomis.
93. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų taikyti 91 punkto b papunktyje nurodytą metodą tik jeigu jos:
 - a. pritaria užsakomosios funkcijos vykdymo paslaugos audito planui;
 - b. užtikrina, kad sertifikatas ar audito ataskaita apimtų sistemas (t. y. procesus, taikomąsias programas, infrastruktūrą, duomenų centrus ir pan.), įstaigos ar mokėjimo įstaigos nustatytas pagrindines kontrolės priemones ir atitinkamų reguliavimo reikalavimų laikymąsi;
 - c. nuolat išsamiai vertina sertifikatų ar audito ataskaitų turinį ir tikrina, kad ataskaitos ar sertifikatai nebūtų pasenę;

³⁵ Dėl įstaigų žr. EBI vidaus valdymo gairių 22 skirsnyje: <https://eba.europa.eu/documents/10180/1972987/Final+Guidelines+on+Internal+Governance+%28EBA-GL-2017-11%29.pdf/eb859955-614a-4afb-bdcd-aaa664994889>

- d. užtikrina, kad pagrindinės sistemos ir kontrolės priemonės būtų įtraukiamos į kitas sertifikato ar audito ataskaitos redakcijas;
 - e. yra tikros, kad tvirtinančioji arba auditą atliekanti šalis yra tinkama (pvz., tai pasakytina apie tvirtinančiosios arba auditą atliekančios bendrovės rotaciją, kvalifikacijas, praktinę patirtį, pakartotinį pagrindinės audito bylos patikros atlikimą ir įrodymų patikrinimą);
 - f. yra tikros, kad sertifikatai išduodami ir auditas atliekamas taikant atitinkamus visuotinai pripažįstamus profesinius standartus ir apima įdiegtų pagrindinių kontrolės priemonių operacinio veiksmingumo patikrinimą;
 - g. turi sutartyje įtvirtintą teisę prašyti išplėsti sertifikatų ar audito ataskaitų taikymo sritį, kad būtų įtrauktos kitos svarbios sistemos ir kontrolės priemonės; tokių prašymų pakeisti taikymo sritį skaičius ir dažnis turėtų būti nuosaikus ir rizikos valdymo požiūriu pagrįstas; ir
 - h. išlaiko sutartyje įtvirtintą teisę savo nuožiūra atlikti pavienius auditus dėl užsakomųjų esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugų.
94. Remdamosi EBI gairėmis dėl IRT rizikos vertinimo pagal SREP, kai tai svarbu, įstaigos turėtų užtikrinti, kad turėtų galimybę atlikti saugumo įsiskverbimo bandymus ir įvertinti įdiegtų kibernetinių ir vidaus IRT saugumo priemonių ir procesų veiksmingumą³⁶. Atsižvelgdamos į I antraštinę dalį mokėjimo įstaigos taip pat turėtų turėti vidaus IRT kontrolės mechanizmus, įskaitant IRT saugumo kontrolės ir pavojaus mažinimo priemones.
95. Prieš planinį apsilankymą vietoje įstaigos, mokėjimo įstaigos, kompetentingos institucijos ir auditoriai arba įstaigos, mokėjimo įstaigos ar kompetentingų institucijų vardu veikiančios trečiosios šalys turėtų pakankamai iš anksto pranešti paslaugų teikėjui apie apsilankymą, nebent tai būtų neįmanoma dėl skubios ar krizinės situacijos arba dėl to susiklostytų padėtis, kai auditas nebebūtų veiksmingas.
96. Atliekant daugelio klientų aplinkos auditus reikėtų užtikrinti, kad nebūtų rizikos kito kliento aplinkai (pvz., poveikio paslaugų lygiams, duomenų buvimui ir konfidencialumo aspektams) arba kad ji būtų sumažinama.
97. Jeigu užsakomųjų paslaugų susitarimas techniniu požiūriu yra itin sudėtingas, pavyzdžiui, užsakomųjų debesijos paslaugų atveju, įstaiga ar mokėjimo įstaiga turėtų patikrinti, ar auditą atliekantys asmenys (jos vidaus auditoriai, auditorių grupė arba jos vardu veikiantys išorės auditoriai) turi atitinkamus reikalingus įgūdžius ir žinias, kad galėtų veiksmingai atlikti atitinkamą auditą ir (arba) vertinimą. Tas pats pasakytina apie visus įstaigos ar mokėjimo įstaigos darbuotojus, peržiūrinčius trečiosios šalies teikiamus sertifikatus arba paslaugų teikėjų atliekamus auditus.

³⁶ Taip pat žr. EBI gaires dėl IRT rizikos: <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1841624/Final+Guidelines+on+ICT+Risk+Assessment+under+SREP+%28EBA-GL-2017-05%29.pdf/ef88884a-2f04-48a1-8208-3b8c85b2f69a>

13.4 Teisės nutraukti sutartį

98. Užsakomųjų paslaugų susitarime turėtų būti aiškiai įtvirtinta galimybė įstaigai ar mokėjimo įstaigai nutraukti susitarimą pagal taikytinus teisės aktus, be kita ko, šiais atvejais:

- a. jeigu užsakomųjų funkcijų vykdymo paslaugų teikėjas pažeidžia taikytinus įstatymus ir kitus teisės aktus arba sutarties nuostatas;
- b. jeigu nustatyta kliūčių, dėl kurių gali pasikeisti užsakomosios funkcijos vykdymo paslaugos teikimo veiksmingumas;
- c. jeigu yra svarbių pokyčių, kurie daro poveikį užsakomųjų paslaugų susitarimui arba paslaugų teikėjui (pvz., užsakomųjų paslaugų perdavimas subrangos būdu arba pasikeitę subrangovai);
- d. jeigu esama trūkumų, susijusių su konfidencialių, asmens arba dėl kitų priežasčių neskelbtinų duomenų ar informacijos valdymu ir saugumu, ir
- e. jeigu nurodo įstaigos ar mokėjimo įstaigos kompetentinga institucija, pvz., kai dėl užsakomųjų paslaugų susitarimo kompetentinga institucija nebegali veiksmingai vykdyti įstaigos ar mokėjimo įstaigos priežiūros.

99. Užsakomųjų paslaugų susitarime turėtų būti nustatyta užsakomosios funkcijos vykdymo paslaugos perdavimo kitam paslaugų teikėjui arba jos reintegravimo į įstaigą ar mokėjimo įstaigą tvarka. Tam rašytiniame užsakomųjų paslaugų susitarime reikėtų:

- a. aiškiai nustatyti esamo paslaugų teikėjo prievoles, jeigu užsakomoji funkcijos vykdymo paslauga būtų perduodama kitam paslaugų teikėjui arba atgal įstaigai ar mokėjimo įstaigai, įskaitant duomenų tvarkymą;
- b. nustatyti tinkamą pereinamąjį laikotarpį, per kurį po užsakomųjų paslaugų susitarimo nutraukimo paslaugų teikėjas ir toliau teikia užsakomąją funkcijos vykdymo paslaugą siekdamas sumažinti trikdžių riziką, ir
- c. nustatyti paslaugų teikėjo prievolę padėti įstaigai ar mokėjimo įstaigai tvarkingai perduoti funkciją užsakomųjų paslaugų susitarimo nutraukimo atveju.

14 Užsakomųjų funkcijų vykdymo paslaugų priežiūra

100. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų nuolat stebėti paslaugų teikėjų veiklos rezultatus, susijusius su visais užsakomųjų paslaugų susitarimais, taikydamos rizika pagrįstą metodą ir sutelkdamos dėmesį į užsakomąsias esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugas, be kita ko, siekdamos užtikrinti duomenų ir informacijos buvimą, vientisumą ir saugumą. Jeigu užsakomosios paslaugos rizika, pobūdis ar mastas iš esmės pasikeitė, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų iš naujo įvertinti tos funkcijos esmingumą ar svarbą, kaip numatyta 4 skirsnyje.

101. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų stebėti ir valdyti užsakomųjų paslaugų susitarimus pakankamai kompetentingai, kruopščiai ir išsamiai.
102. Įstaigos turėtų reguliariai atnaujinti savo rizikos vertinimą pagal 12.2 skirsnį ir periodiškai teikti valdymo organui ataskaitas apie nustatytą su užsakomosiomis esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugomis susijusią riziką.
103. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų stebėti ir valdyti savo vidaus koncentracijos riziką, kylančią dėl užsakomųjų paslaugų susitarimų, atsižvelgdamos į šių gairių 12.2 skirsnį.
104. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų nuolat užtikrinti, kad užsakomųjų paslaugų susitarimai ir ypač užsakomosios esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugos atitiktų tinkamus veiklos rezultatų ir kokybės standartus, kaip numatyta jų politikoje:
 - a. užtikrindamos, kad gautų tinkamas paslaugos teikėjų ataskaitas;
 - b. vertindamos paslaugų teikėjų veiklos rezultatus taikydamos tokias priemones, kaip pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai, pagrindiniai kontrolės rodikliai, paslaugų teikimo ataskaitos, savarankiškas sertifikavimas ir nepriklausomos peržiūros, ir
 - c. peržiūradamos visą kitą svarbią informaciją, kurią gauna iš paslaugų teikėjo, įskaitant ataskaitas apie veiklos tęstinumo priemones ir bandymus.
105. Įstaigos turėtų imtis reikiamų priemonių, jeigu nustato užsakomosios funkcijos vykdymo paslaugos teikimo trūkumų. Visų pirma, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų imtis tolesnių veiksmų dėl visų požymių, kad paslaugų teikėjai galbūt neatlieka užsakytos esminės ar svarbios funkcijos veiksmingai arba pagal taikytinus įstatymus ir reguliavimo reikalavimus. Jeigu nustatyta trūkumų, įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų imtis tinkamų taisomųjų veiksmų. Tokie veiksmai prireikus gali apimti užsakomųjų paslaugų susitarimo nutraukimą nedelsiant.

15 Pasitraukimo strategijos

106. Užsakydamos esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugas įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų turėti dokumentuotą pasitraukimo strategiją, atitinkančią jų užsakomųjų paslaugų politiką ir veiklos tęstinumo planus³⁷, atsižvelgdamos bent į galimą:
 - a. užsakomųjų paslaugų susitarimo nutraukimą;
 - b. paslaugų teikėjo žlugimą;

³⁷ Įstaigos, remdamosi Direktyvos 2013/36/ES 85 straipsnio 2 dalies ir EBI vidaus valdymo gairių VI antraštinės dalies reikalavimais, ir mokėjimo įstaigos turėtų turėti tinkamus veiklos tęstinumo planus dėl užsakomųjų esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugų.

- c. vykdomos funkcijos kokybės pablogėjimą arba galimą veiklos sustabdymą dėl netinkamo funkcijos vykdymo ar jos nevykdymo;
 - d. didelę riziką, kylančią tinkamam ir nepertraukiamam funkcijos vykdymui.
107. Įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų užtikrinti, kad galėtų pasitraukti iš užsakomųjų paslaugų susitarimų nepagrįstai nesutrukdydamos savo verslo veiklos, neapribodamos reguliavimo reikalavimų laikymosi ir nedarydamos neigiamo poveikio paslaugų teikimo klientams tęstinumui ir kokybei. Tam jos turėtų:
- a. parengti ir įgyvendinti pasitraukimo planus, kurie yra išsamūs, dokumentuoti ir atitinkamais atvejais pakankamai išbandyti (pvz., atliekant galimų sąnaudų, poveikio, išteklių ir laiko aspektų, susijusių su užsakomosios paslaugos perdavimu alternatyviam paslaugų teikėjui, analizę), ir
 - b. nustatyti alternatyvius sprendimus ir parengti pereinamojo laikotarpio planus, kad įstaiga ar mokėjimo įstaiga galėtų perimti užsakomąsias funkcijų vykdymo paslaugas ir duomenis iš paslaugų teikėjo ir perduoti juos alternatyviems paslaugų teikėjams ar grąžinti įstaigai ar mokėjimo įstaigai arba imtis kitų priemonių, kuriomis būtų užtikrinamas nepertraukiamas esminės ar svarbios funkcijos arba verslo veiklos vykdymas kontroliuojamoje ir tinkamai išbandytoje aplinkoje, atsižvelgiant į galimus sunkumus dėl duomenų buvimo vietos ir imantis reikiamų priemonių siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą per pereinamąjį laikotarpį.
108. Rengdamos pasitraukimo strategijas įstaigos ir mokėjimo įstaigos turėtų:
- a. nustatyti pasitraukimo strategijos tikslus;
 - b. parengti poveikio verslui analizę, atitinkančią užsakomųjų procesų, paslaugų ar veiklos riziką, kad būtų galima nustatyti, kokių žmogiškųjų ir finansinių išteklių ir kiek laiko reikėtų pasitraukimo planui įgyvendinti;
 - c. nustatyti funkcijas ir pareigas ir skirti pakankamus išteklius, susijusius su pasitraukimo planą ir pereinamojo laikotarpio veiklos valdymu;
 - d. nustatyti sėkmingo užsakomųjų funkcijų vykdymo paslaugų ir duomenų perdavimo kriterijus ir
 - e. nustatyti užsakomųjų paslaugų susitarimo stebėsenos rodiklius (kaip numatyta 14 skirsnyje), įskaitant rodiklius, grindžiamus nepriimtinais paslaugų lygiais, dėl kurių reikėtų pasitraukti.

V antraštinė dalis. Kompetentingoms institucijoms skirtos gairės dėl užsakomųjų paslaugų

109. Nustatydamos tinkamus būdus stebėti, kaip įstaigos ir mokėjimo įstaigos laikosi pirminio leidimo sąlygų, kompetentingos institucijos turėtų siekti nustatyti, ar dėl užsakomųjų paslaugų susitarimų iš esmės pasikeičia pirminio įstaigų ir mokėjimo įstaigų leidimo sąlygos ir prievolės.
110. Kompetentingos institucijos turėtų būti tikros, kad gali veiksmingai prižiūrėti įstaigas ir mokėjimo įstaigas, įskaitant tai, kad įstaigų ar mokėjimo įstaigų užsakomųjų paslaugų susitarime būtų nustatyta, kad paslaugų teikėjai privalo suteikti kompetentingai institucijai ir įstaigai audito ir prieigos teises, kaip numatyta 13.3 skirsnyje.
111. Su įstaigų užsakomosiomis paslaugomis susijusią riziką reikėtų analizuoti bent pagal SREP arba, mokėjimo įstaigų atveju, vykdant kitus priežiūros procesus, įskaitant *ad hoc* prašymus, arba atliekant patikrinimus vietoje.
112. Be į registrą įrašomos informacijos, kaip nustatyta 11 skirsnyje, kompetentingos institucijos gali prašyti įstaigų ir mokėjimo įstaigų pateikti papildomą informaciją, visų pirma, dėl užsakomųjų esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugų susitarimų, kaip antai:
- a. išsamią rizikos analizę;
 - b. tai, ar paslaugų teikėjas turi veiklos tęstinumo planą, kuris būtų tinkamas paslaugoms, teikiamoms užsakomąsias paslaugas perduodančiai įstaigai ar mokėjimo įstaigai;
 - c. pasitraukimo strategiją, kuri būtų naudojama, jeigu kuri nors šalis nutrauktų užsakomųjų paslaugų susitarimą arba jeigu paslaugų teikimas būtų nutrauktas, ir
 - d. turimus išteklius ir priemones tinkamai stebėti užsakomąsias paslaugas.
113. Be informacijos, kurią reikia pateikti pagal 11 skirsnį, kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad įstaigos ir mokėjimo įstaigos pateiktų išsamią informaciją apie bet kokią užsakomųjų paslaugų susitarimą, net jeigu nagrinėjama funkcija nėra laikoma esmine ar svarbia funkcija.
114. Taikydamos rizika pagrįstą metodą kompetentingos institucijos turėtų įvertinti:
- a. ar įstaigos ir mokėjimo įstaigos tinkamai stebi ir valdo, visų pirma, užsakomąsias esmines ar svarbias funkcijas vykdydamos paslaugas;
 - b. ar įstaigos ir mokėjimo įstaigos turi pakankamai išteklių, kad galėtų stebėti ir valdyti užsakomųjų paslaugų susitarimus;
 - c. ar įstaigos ir mokėjimo įstaigos nustato ir valdo visų svarbių rūšių riziką ir
 - d. ar įstaigos ir mokėjimo įstaigos nustato, vertina ir tinkamai valdo interesų konfliktus, susijusius su užsakomųjų paslaugų susitarimais, pvz., užsakomųjų paslaugų grupės viduje arba toje pačioje institucinėje užtikrinimo sistemoje atvejais.

115. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad ES ir EEE įstaigos ir mokėjimo įstaigos nebūtų „tuščiavidurės“, įskaitant atvejus, kai įstaigos sudaro kompensacinius sandorius ar sandorius grupės viduje, kad perduotų rinkos rizikos ir kredito rizikos dalį ES ir EEE nepriklausančiam subjektui, ir turėtų užtikrinti, kad būtų įdiegtos tinkamos valdymo ir rizikos valdymo priemonės rizikai nustatyti ir valdyti.
116. Atlikdamos tokį vertinimą kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į visų rūšių riziką, visų pirma³⁸:
- a. su užsakomųjų paslaugų susitarimu susijusią operacinę riziką³⁹;
 - b. reputacijos riziką;
 - c. įsikišimo riziką, dėl kurios įstaigai gali tekti gelbėti paslaugų teikėją valstybės lėšomis, jeigu tai reikšminga įstaiga;
 - d. koncentracijos riziką įstaigos viduje, taip pat konsoliduotai, susijusią su daugeliu užsakomųjų paslaugų susitarimų, sudarytų su vienu paslaugų teikėju ar glaudžiai susijusiais paslaugų teikėjais, arba daugeliu užsakomųjų paslaugų susitarimų toje pačioje veiklos srityje;
 - e. koncentracijos riziką sektoriaus lygmeniu, pvz., kai daugelis įstaigų ar mokėjimo įstaigų pasitelkia vieną paslaugų teikėją arba nedidelę paslaugų teikėjų grupę;
 - f. kiek paslaugas užsakanti įstaiga ar mokėjimo įstaiga kontroliuoja paslaugų teikėją arba turi galimybę daryti įtaką jo veiksmams, rizikos, kuri gali kilti dėl didesnio kontrolės lygio, sumažinimą ir tai, ar paslaugų teikėjas yra įtraukiamas į grupės konsoliduotąją priežiūrą, ir
 - g. įstaigos ir paslaugų teikėjo interesų konfliktus.
117. Jeigu nustatyta koncentracijos rizika, kompetentingos institucijos turėtų stebėti tokios rizikos raidą ir vertinti galimą poveikį kitoms įstaigoms ir mokėjimo įstaigoms ir finansų rinkos stabilumui; tam tikrais atvejais kompetentingos institucijos turėtų pranešti pertvarkymo institucijai apie naujas funkcijas, kurios gali tapti esminėmis funkcijomis⁴⁰ ir kurios buvo nustatytos atliekant tokį vertinimą.
118. Jeigu nustatoma problema, dėl kurių galima daryti išvadą, jog įstaiga ar mokėjimo įstaiga nebeturi patikimų valdymo priemonių arba nebesilaiko reguliavimo reikalavimų, kompetentingos institucijos turėtų imtis reikiamų veiksmų, kurie gali būti užsakomųjų funkcijų

³⁸ Dėl įstaigų, kurioms taikoma Direktyva 2013/36/ES, taip pat žr. EBI gaires dėl SREP: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review-and-evaluation-srep-and-pillar-2>

³⁹ Taip pat žr. EBI gaires dėl IRT rizikos: <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1841624/Final+Guidelines+on+ICT+Risk+Assessment+under+SREP+%28EBA-GL-2017-05%29.pdf/ef88884a-2f04-48a1-8208-3b8c85b2f69a>

⁴⁰ Kaip apibrėžta BCPD 2 straipsnio 1 dalies 35 punkte.

vykdymo paslaugų apimties apribojimas arba reikalavimas pasitraukti iš vieno ar daugiau užsakomųjų paslaugų susitarimų. Visų pirma, atsižvelgiant į įstaigos ar mokėjimo įstaigos poreikį vykdyti nepertraukiamą veiklą, galima reikalauti panaikinti sutartis, jeigu reguliavimo reikalavimų priežiūros ir vykdymo neįmanoma užtikrinti kitomis priemonėmis.

119. Kompetentingos institucijos turėtų būti tikros, kad gali veiksmingai vykdyti priežiūrą, visų pirma, tais atvejais, kai įstaigos ir mokėjimo įstaigos užsako esminių ar svarbių funkcijų vykdymo paslaugas, teikiamas už ES ir EEE ribų.

